

VETO

ALGEMENE STUDENTEN RAAD

Made in Belgium

Unief & Maatschappij De grote tesiskampanje

Sinds ongeveer anderhalf jaar is in Leuven de werkgroep Unief en Maatschappij actief. De werkgroep ontstond uit Kringraad, de Universitaire Parochie en de werkgroep Wetenschap en Samenleving. Het is een groep mensen die zich bezinnen rond de relatie tussen de universiteit en de maatschappij. Zij doen dit vanuit een heel duidelijke visie die, kort samengevat, zegt:

De universiteit moet ten dienste staan van heel het volk en de wetenschappelijke arbeid die er verricht wordt, moeten ten gronde komen aan de hele maatschappij, die haar daartoe trouwens de middelen geeft. Het uiteindelijke doel moet zijn de ontvoogding van de mensen van alles wat hen onderdrukt, klein houdt en vervreemdt. Bijgevolg moet in het onderwijs en onderzoek prioriteit verleend worden aan de armsten en de meest bedreigden. (Voor een uitgebreid relaas, zie bv. Veto, jaargang 9 nr. 20).

Na vorig jaar een eerste maal naar buiten te zijn getreden rond het thema *arbeid en tewerkstelling*, met o.a. een geslaagd debat over de DIRV, komen ze nu met een nieuw initiatief op de proppen: een kampanje rond *tesissen*. Reden genoeg dus voor Veto om daarover eens te gaan praten met Jos van Rooy, medewerker van het eerste uur.

Veto: *Universiteit en maatschappij begint aan een tesiskampanje. Na de actie van vorig jaar lijkt dit een stap*

terug, men blijft binnen de muren van de universiteit?

Jos: «Toen de werkgroep van start ging, is haar eerste realisatie geweest het uitwerken van een duidelijke doelstelling. Van daaruit hadden we dan een werkingsmodel en een concreet actieplan opgesteld. Dit was echter vrij groots opgevat en zou, om het volledig uit te voeren, de nodige mankracht vereisen. Omdat die op dit ogenblik niet overtuigend aanwezig is, hebben we onze ambities wat moeten terugschroeven. De doelstellingen blijven behouden, maar de werkgroep gaat zich meer toelagen op het sfeer scheppen rond en het mensen bewust maken van de problematiek. Daarom heeft men zich ook tot de universiteit beperkt. En waarom dan precies rond *tesissen* gaan werken? Wel aan de universiteit ligt alles vrij vast, vooral de onderzoeksprogramma's en de onderwijsprogramma's. Voor *tesissen* is dat niet zo het geval, dus op dat gebied kan men op korte termijn waarschijnlijk het meest bereiken.»

Veto: *Jullie willen dus, als ik het goed begrijp, studenten en professoren bewust maken van de mogelijke maatschappelijke relevantie en betrokkenheid van het werk dat een tesisstudent verricht. Hoe wil de werkgroep zoiets in de praktijk gaan aanpakken?*

Jos: «Een eerste punt is dat we te weten komen wat de huidige toestand is i.v.m. *tesissen*, hoe onderwerpen bepaald worden, hoe ze verdeeld worden, of een student zelf voorstellen kan doen, enz... Momenteel is dat vrij onduidelijk omdat er tussen de faculteiten grote verschillen zijn. We willen dus eerst een zicht krijgen op de situatie. Dat doen we door in alle faculteiten te enquêteren bij mensen die zich doorgaans met *tesissen* bezig houden. Wanneer we daar dan zicht op hebben, is het de bedoeling na te gaan in hoeverre maatschappelijke

Weekblad. Jaargang 10, '83-'84.

Nr. 16, dd. 26 januari 1984.

V.u. Luc Baltussen, Van Evenstraat 2d, 3000 Leuven. Tel. 016/224438.

Abonnementprijs: 50 fr. (studenten), 150 fr. (niet-studenten), 350 fr. (steun). Te storten op rek. nr. KB 431-0079541-68 t.n.v. ASR-VETO, Van Evenstraat 2d, Leuven, met vermelding van 'VETO-abonnement' en evt. nr. studentenkaart.

Redakties steeds op vrijdag om 17 uur (open voor ieder) op 't Stuc, E. Van Evenstraat 2d, 1ste verdieping. Artikels binnen op donderdag voor verschijning, advertenties op vrijdag voor verschijning.

VETO is een publikatie van de Algemene Studentenraad Leuven.

EN VERDER...

ASR	Structuur	6
	FKK	8
SOCIAAL	Prikactie Gol	3
	Zure regen	5
	Mensenrechten	8
	kamerhuur	9
STUDENTEN	Unief & Maatschappij ..	1
	Vredesdagen	1
	Mociaal	
KULTUUR	Jan Declair	9
	Taoïsme	11

Jos Van Rooy: de massieve bezieler van Unief & Maatschappij.

Universitaire vredesdagen De taak van de wetenschap

In maart valt te Leuven de derde uitgave te beleven van de universitaire vredesdagen. Veto ging in avant-première al eens spreken met de gangmakers van dit initiatief, de interfacultaire coördinatiecommissie voor vredesonderzoek. Ze werd vertegenwoordigd door professor Leirman.

Het gesprek draaide rond drie thema's: de positie binnen de universiteit van het centrum voor vredesonderzoek en de commissie, de organisatie van die vredesdagen, en, naar aanleiding van een vroegere artikelreeks in Veto, de houding van de commissie t.o.v. militair-wetenschappelijk onderzoek.

Veto: *Hoe zit de band met de universiteit nu eigenlijk, hoe worden jullie ondersteund?*

Leirman: «Ons uiteindelijk doel is om tot een interfacultair instituut voor vredesonderzoek te komen. We opteren echter voor een voorafgaandelijke fase van twee jaar. Daarvoor kregen we ook enkele werkingsmiddelen, maar uiteindelijk is er beslist dat zo'n interfacultaire structuur, met eigen werkingsmiddelen en personeel, er niet dadelijk zou komen.»

«Er is wel een centrum voor vredesonderzoek binnen de faculteit politieke en sociale wetenschappen. Dat centrum kan initiatieven nemen om op beperkte schaal interdisciplinaire projecten op te zetten, en daarvoor is ook een beperkt werkingskrediet ter beschikking gesteld.»

«In feite kan je aan de KUL geen echte interfacultaire initiatieven tot stand brengen, er zijn ook nauwelijks voorbeelden van instituten die daadwerkelijk met eigen personeel en middelen interfacultair optreden. Het Hoger Instituut Voor Arbeid is een uitzondering, het is een joint venture tussen het ACV en de universiteit.»

Veto: *Wie organiseert nu eigenlijk de vredesweek?*

Leirman: «De vredesweek wordt georganiseerd door de interfacultaire groep. Die groep is ontstaan uit de vredesdagen van '82. Toen is een groep

mensen samengekomen die iets concreters wou dan telkens enkel die vredesdagen. Daarover is discussie geweest. We zijn gaan kijken naar andere voorbeelden. Denken we maar aan het Lévy-instituut — inmiddels alweer opgeheven — rond de nu overleden professor Lévy aan de UCL, en aan het centrum voor vredesonderzoek aan de ULB. Aan de VUB bestaat het vak polemologie (en een centrum voor polemologie), gedoceerd door professor Nyssing. Tenslotte is er de Groningse universiteit waar professor Röling nu al bijna twintig jaar polemologie doceert.»

«Ons uitgangspunt was echter dat het geen zin had om zonder meer naar een vak polemologie binnen politieke te streven, omdat je, met zo min als je het milieuvraagstuk enkel vanuit een discipline kan benaderen, je dat met de vredesproblematiek kan doen. Dat neemt niet weg dat een centrum binnen politieke wetenschappen zeker nuttig werk kan doen, met onderzoek dat dan meer ligt op de politologische aspecten van de zaak.»

«Het probleem dat nu bestaat is dat men onze zienwijze erkent, en de noden inziet, maar dat men stelt dat het allemaal moet gehuisvest worden binnen het centrum voor vredesonderzoek. Maar uiteindelijk gaat het toch niet op dat de rektor in zijn rede stelt dat er een interdisciplinaire aanpak van de vredesproblematiek moet komen als alles binnen één faculteit moet blijven. In verschillende faculteiten zijn trouwens al mensen met de vrede bezig. Zoals wij in pedagogie bv. met vredesopvoeding, of psychologie met conflict en konfliktheersing...»

Veto: *De eigenlijke organisatie van de vredesweek?*

Leirman: «In het voorstel voor het vredesinstituut zat een luik voorlichting. De vredesweek past daar uiteraard in. Dat betekent echter niet dat hier alles geregeld wordt: we streven er dit jaar nog meer naar dat er autonome facultaire werkgroepen gevormd worden die zelf hun programma samenstellen. Dat gaat gepaard met een akseptverschuiving. Het is niet meer zozeer de bedoeling binnen een vak een bekende figuur uit te nodigen en het daar bij te laten voor de rest van het jaar.»

«Wel is het zinvol om binnen elke (vervolg op p. 3)

Coens was verleden week in Leuven voor een debat, op uitnodiging van CDS. Veto miste dit evenement, maar... toch een kiekje van onze Minister van Onderwijs.

REDAKTIONEEL

Boudewijn van België heeft het nog eens zo mooi gezegd vorige week. Met spijt nam hij kennis van het groeiende streven naar eigenbelang in deze wereld. Geen solidariteit meer op wereldniveau, op nationaal vlak, in regionale ktreinen. Maar is hij niets vergeten? Wat met onze toekomstige leiders: de staatslui van morgen, de bedrijfsleiders in spe? Kortom, de studenten van vandaag?

Op individueel vlak loopt die van de kroeg naar de rector, doorheen het hele kafee-universum. Materieel heeft hij het nog goed en dus kan de lol nog niet op. Af en toe wat studeren erbij, en klaar is kees. "Spijtig van de dalende waarde van het diploma! Het wordt toch tijd dat er eens wat minder universitaire afstudereren." En ondertussen klagen de presessen over de niet-medewerking van de student uit de 'Munt'-straat. Zelfs de kringblaadjes worden niet meer volgeklad zoals vroeger. "En waarom zouden wij iets

doen voor andere studenten? Er valt toch niets meer te verbeteren. Erger, de achteruitgang is niet meer te stoppen." Dit 'nieuwe realisme' waait als een fris briesje door studentenrangen. En dreigt een stevige orkaan te worden. Geen wonder dat het eenvoudig is op dit ogenblik verworvenheden af te bouwen; er is toch niets aan te doen.

Binnen de kringen wordt het solidariteitsprincipe zodoende ook meer en meer op de helling gezet. Een goede kursusdienst, af en toe een TD, en voor de rest zien we wel. Binnen dit klimaat voelen de presessen zich sterk in hun gezag. En daar is reeds het voorstel van een zesde raad voor presessen binnen de ASR. Een lullig begin van de mogelijke verwarring van eigenbelang met studentenbelang. Want zeven presessen kunnen gemotiveerde beslissingen van een meerderheid der kringen op de helling zetten. Cultuur voor allen, maar de preses moet het zelf

wel goed vinden.

Bovendien willen de kringen nu per se apolitek worden (zoals donderdag nog een 'koördinator' op Scorpio zei). Toch stelt de eminente rechtsfilosoof Broekman (en met hem vele anderen) dat, evenmin als er waardenvrije kunst, recht en wetenschap is (de atoomkennis is er nu eenmaal), apolitek bestaat. Het neerleggen bij wat anderen doen, is ook een vorm van politiek: goedkeuring ervan. En het bewust apolitek willen zijn en de discussies willen ontlopen, heeft nog andere gevolgen. Want vertel ons niet dat er binnen enkele jaren nog goede profvoetballers zullen zijn, als nu iedereen beslist niet meer tegen een balletje te willen trappen. Ondertussen krijgen de vrijgestelden van Sociale Raad verwijten omdat zij niets zouden willen doen rond de Almaprijsverhoging. Helaas, zij kunnen gewoon niet reageren, want de apoliteke student is niet meer solidair met de

zwakkeren en wenst zodoende ook niet te reageren.

Op overkoepelend ASR-nivo mochten we dit eigenste academiejaar reeds heel wat haarkloverij beleven. In de Veto-diskussie speelden, naast rationele argumenten, evengoed belangenkonflikten mee. Ondertussen bevechten de raden elkaar om zoveel mogelijk van de begrotingspot te krijgen. De EEG in het klein, als het ware. Solidariteit, buiten in Polen: een versleten woord.

Dit blijkt de ideale sfeer te worden voor het alom rondwarende nieuwe wereldbeeld: "De maatschappij is mooi geordend. De mensen zijn daarin niet gelijk. Zij hebben elk hun eigen taak en moeten zich daaraan houden. Protest is uit den boze, want de besten der besten weten wat het belang van de anderen (en van zichzelf?) is..."

Boudewijn, van hieruit onze beste wensen voor binnen enkele jaren.

de redactie

LEZERSBRIEVEN

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op de eerste verdieping van 't Stuc.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit. Anonieme bijdragen gaan de prullemand in. Wie zijn naam niet voluit onder zijn brief wil, moet dat degelijk motiveren.

Brieven die langer zijn dan 25 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen) worden in principe ingekort.

die lid is van een organisatie of niet) om vergaderingen van SORA bij te wonen.

Erik Vanderheiden
medeondertekend,
Guido Sepelie
facultair 1ste licentie
VRG-onderwijsverantwoordelijke

Naschrift van de redactie

Bij deze gelegenheid kan nog even aan het werkingsprincipe van Sociale Raad herinnerd worden. Deze raad werkt rond de democratisering van het onderwijs (en vooral de sociale aspecten). Wat dit moet betekenen, wordt vastgelegd door de kringen. Als gevolg van beide voorgaande principes bestaat Sociale Raad in de eerste plaats uit kringafgevaardigden die aan de democratisering werken. Daarnaast zijn helpers natuurlijk ook welkom.

Zolang het concept Sociale Raad niet herdacht wordt (door bv. de democratische rechten op onderwijs in vraag te stellen), slaat het aanwezig zijn van NSV-ers (niet-kringafgevaardigden) enkel op het bemoeilijken van de werking. Dit blijkt genoeg in de praktijk (de vergadering wordt gehinderd; de verkregen informatie wordt gebruikt om de geplande activiteiten te storen). Bovendien, wat fundamenteel blijft, er moet gewerkt worden. Een massale aanwezigheid van 'waarnemers' zou roekeloze besluiten kunnen opleveren: men denkt bijvoorbeeld dat er genoeg mensen zullen meedoen aan akties, en achteraf blijkt dan toch niemand te willen helpen.

In die zin is Sociale Raad dus niet zomaar een 'open' vergadering. Het is geen show der vrijgestelden, die men mag komen bijwonen. En waarbij men na de voorstelling huiswaarts keert in de veronderstelling dat de vrijgestelden nu alles zelf wel zullen regelen. Integendeel, de sociale afgevaardigden en de medewerkers (≠ waarnemers) hebben een belangrijke verantwoordelijkheid.

Veto personen- cultus

Moest Veto veranderen, om de ASR, meer bepaald de politiek ambitieuze vrijgestelden bekend te maken!

Zeven vrijgestelden in één nummer (nr.14): CHAPEAU!!!

Bernard De Neus
Fotograaf Economika

Naschrift van de redactie

Excuseer, het waren er maar zes.

Recht of faciliteit

Hoewel ik het totaal niet eens ben met de ideeën die NSV propageert, frons ik toch de wenkbrauwen wanneer bepaalde gedragingen in SORA tegenover bepaalde mensen (NSV lid weliswaar!) mij ter ore komen: onlangs (nog voor de kerstvakantie) werd een NSV lid dat de vergadering van SORA bijwoonde (een vergadering die openbaar is) buiten gestemd. De redenering zou volgens mijn (diverse) informanten als volgt geluid hebben: het bijwonen door een NSV-er van een vergadering van Sociale Raad is een faciliteit en aan NSV worden geen faciliteiten verleend.

Ik kan er mij nog mee akkoord verklaren dat aan NSV geen faciliteiten worden verleend, doch iedereen die student is (NSV-er of niet) heeft het democratische RECHT om dergelijke vergaderingen bij te wonen. Toen ik hierover op dinsdag 17 januari even interpellende werd zelfs in het algemeen gesteld door sommige SORA-leden dat het bijwonen van SORA een faciliteit is (niemand van de overige aanwezigen protesteerde hiertegen). Daar faciliteit volgens Van Dale nog altijd synoniem is met "tegenmoet-koming" ben ik toch wel bezorgd over het concept "demokratie" dat in SORA gangbaar is.

Als sociaal afgevaardigde van 1ste lic. Rechten kan ik mij niet identificeren met een orgaan (ofschoon ik uiteindelijk meewerk in het kader van dat orgaan) dat in haar schoot een meerderheid bereid vindt om zich uit te spreken voor dergelijke ondemokratische praktijken (het argument dat NSV ook niet democratisch is, is geen voldoende verontschuldiging).

Bovendien, als men het standpunt van SORA konsekwent doortrekt, moeten de NSV-ers die voor hun kring in SORA zitten ook maar verdwijnen (hoewel democratisch verkozen...).

Mijn alternatief is: geen faciliteiten voor NSV maar wel een fundamenteel RECHT voor elke student (ongeacht of

ADVERTENTIE

papierhandel acco tiensestr.134

De grote tesiskampanje

(vervolg van p. 1)

wergroep kunnen beginnen met het verwerken van die gegevens.

Binnenkort zal het Leuvense academische milieu dus gekonfronteerd worden met de resultaten van de werkgroep universiteit en maatschappij (tenminste als de mankracht niet ontbreekt). Of dit nu meteen grote omwentelingen zal teweeg brengen is zeer te betwijfelen, temeer daar de

wergroep van heel duidelijke standpunten uitgaat, die niet voor iedereen evident zijn. Dit doet echter geen afbreuk aan de waarde van het initiatief. Wie geïnteresseerd is en wil meewerken aan dit initiatief, kan terecht op de volgende vergadering op donderdag 9 februari in 't Stuc.

Vermeldenswaard is nog het feit dat op elke vergadering van de werkgroep een Konkreet bestaand project wordt

bekeken en besproken. Dit omdat men heeft ondervonden dat praten over maatschappelijke problematiek en betrokkenheid theoretisch wel vlot gaat, maar dat de praktijk niet zo vlot volgt. Om daaraan wat te verhelpen, neemt men dus telkens zo'n praktijksituatie onder de loep. Voor de volgende vergadering betreft het een project over wetenschapsdynamika.

Medewerkers Veto 15 en 16:

Relinde Baeten, Luc Baltussen, Pol Bijnens, Toon Boon, Wouter Colson, Jan Debuquoy, Damienne De Cock, Peter De Jonge, Bart De Moor, Dirk De Nagel, Ria De Schutter, Els De Temmerman, Marc Geenen, Filip Huysentruyt, Yvan Jansen, Guido Janssens, Ineke Leemans, Pascal Lefèvre, Peter Mostrey, Dirk Scheys, Klaas Tindemans, Pieter 't Jonck, Frank Uyttendaele, Kris Van Haver, Luc Vanheerentals, Vanzwam, Wim Verhelst

Onder moeders paraplu schuilen voor... zure regen

De zure regen vormt een problematiek die zich onweerstaanbaar opwerpt als één van de grote beschavingsproblemen van deze tijd. Nu al worden 20.000 van de 70.000 meren in Zweden onmiddellijk met de 'dood' bedreigd, er zwemt nog nauwelijks een vis. In West-Duitsland is 560.000 ha bos 'ten dode' opgeschreven, wat overeenkomt met het totale bosbestand in België. Recent luidde het 'Centre de Recherche et de Promotion Forestière' uit Gembloux de alarmbel voor een aantal bossen uit de streek van de Hoge Venen. Vergelijkbare symptomen werden er vastgesteld zoals in West-Duitsland en elders: abnormaal naalddverlies, samen met vergeling en/of bruin worden van talrijke sparrenbossen. (DM 15/10/83).

Uit een onderzoek recent verricht door het Studiecentrum voor Kernenergie te Mol blijkt dat de vennen, gelegen in Antwerpen en Limburg, op een abnormale manier verzuurd zijn. (Milieufama 7/83). Niet alleen bossen, vennen, maar ook monumenten, glasramen, zinken dakgoten, asfalt, landbouwgewassen enz., tot onze gezondheid toe (vooral de luchtwegen) lopen danig averij op door dit fenomeen, dat in het buitenland met de junkieterm 'acid rain' wordt bestempeld.

Meeste SO₂ per km²

De 'zure regen' wordt gevormd door de uitstoot van stikstofoxiden en zwaveloxide, die in de lucht vermengd wordt met water en zo wordt omgezet in zwavelzuur en salpeterzuur. Aldus kan het goede over grote afstanden getransporteerd worden, maar met de eerste beste regenbui komt het zuur naar beneden. Volgens cijfers geciteerd door wetenschappers op de hoorzitting over de zure regen, recent georganiseerd door de Commissie voor Milieubeheer, Volksgezondheid en Konsumentenbescherming van het Europees Parlement (25/3/83), viel er in België in 1978 zowat 209.000 ton zwavel neer. Drie kwart zou volgens deze bron, afkomstig zijn uit andere landen. Vooral met de vinger te wijzen naar deze landen, dient vermeld dat België in datzelfde jaar zelf zo'n 308.000 ton zwaveloxide uitstootte. Dit levert ons land het roemloze rekord op van de meeste SO₂ per km² te leveren. (cf. Milieufama) Een groot deel van deze SO₂-transporteren we naar andere landen, want wie het Koninklijk Besluit van 8 augustus 1975 erop naleest, merkt onmiddellijk op dat in de eerste plaats aandacht besteed

wordt aan de minimumhoogte van de betrokken schoorstenen. Hoe hoger de schouwen, hoe verder de zure neerslag terecht komt, redeneert men op ons Staatssecretariaat van Volksgezondheid en Leefmilieu. Het is bekend dat de 'zure regen' afkomstig is uit de met olie of kolen gestookte elektriciteitscentrales en industriële stoomketels, en verder uit bepaalde industriële producties zoals ertsmelnerijen en verder draagt ook het verkeer verantwoordelijkheid in deze kwestie. Hierbij wordt verwezen naar de verschillen in effecten die te merken zijn tussen de stad en het platteland, al zijn sinds de zestiger jaren ook hier de effecten duidelijk aantoonbaar.

Of dit een pleidooi wordt voor kernenergie, vraagt de snuggere lezer zich af? De milieubeweging staat grosso eensezind achter volgende twee eisen: een verdere ontzweving van de gebruikte brandstoffen en in de eerste plaats een doorgedreven energiebesparing, hetgeen kernenergie overbodig maakt. Om de effecten van de zure regen wat concreter voor de geest te halen, gingen we praten met Ir. L. Van Herck, die lector is aan deze universiteit (afdeling architectuur), en verbonden is aan het 'Centre for the conservation of historic towns and buildings'. Dit centrum, met zetel in het mooie Arenbergkasteel in Heverlee, organiseert een postgraduaat voor mensen uit de praktijk, die zich verder willen specialiseren rond monumentenzorg. Ons gesprek handelt ook specifiek over het effect van de zure regen op gebouwen.

Water:

een permanent gevaar

"Voor heel wat stenen is het water, als gevolg van de zure regen, een grote boosdoener. Het water is drager van een heleboel chemische producten en is tegelijk een oplosmiddel. Hierdoor worden binnen de steen producten omgezet tot andere materialen. Verder is het water voor de steen een permanent gevaar als het vriest, door de volumevermeerdering die optreedt. Het water is ook drager van allerlei biologische producten", aldus Van Herck.

Binnen in de steen brengt de zure regen in heelwat gevallen een fatale slag toe aan het bindmiddel. "De beschadiging treft vooral stenen die het calciumcarbonaat als bindmiddel hebben (bv. de kalkstenen, de zandstenen of de kalkvoegen). Zwavelzuur dat in de steen trekt lost het calciumcarbonaat op tot calciumsulfaat. Als dit aan de oppervlakte verschijnt dan wordt er een calciumcarbonaatkorst gevormd, ofwel (vermengd met water) wordt het gips. Dit gips zorgt voor een volumevermeerdering, uitzettingen dus, die uiteindelijk kunnen leiden tot kankerrollen. Wanneer er kankerrollen aanwezig zijn, vormt er zich

binnen korte termijn een afzetting van heelwat materialen bv. roet, en dit zorgt voor de bekende zwarte uitslag op onze historische gebouwen", aldus Van Herck. Een steen wordt roetgemaakt in etappes. De consequenties voor het ganse gebouw kunnen soms dramatische afmetingen aannemen. Onze historische gebouwen hebben een buitenste laag in witsteen, die 12 tot 20 cm dik is. De kern is echter opgevuld met bakstentmetselarij, maar de binnenste kern is, volgens Van Herck dikwijls 'rommel'. Als van de buitenste kern van een gebouw 10 tot 15 cm begint te verpulveren, dan kan de stabiliteit van dat gebouw soms in gevaar komen. Dramatisch wordt het als het effect van de zure regen op de steenverwerking, samengaat met andere uitzonderlijke omstandigheden. Van Herck wijst hier op de St. Jacobskerk in de Brusselsestraat te Leuven. In zijn geschiedenis is dit gebouw al meer dan 1,8 m gezakt, en 50 cm meer aan de rechterkant dan aan de linkerkant. "Er zitten ongelooftelijke spanningen in die muren, en het verwerken van de steen kan bij dit gebouw de druppel zijn die de emmer doet overlopen."

Restauraties

De situatie in Leuven op het vlak van de monumentenzorg kent heelwat pijnlijke gevallen, mede als gevolg van de zure regen. Bij de restauratie van de Begijnhofkerk heeft men vele stenen moeten vervangen. "Men heeft de methode gevolgd om de rotte gedeeltes van alle stenen af te kappen, en diegenen die volledig rot waren te vervangen. Op die manier heeft men de meeste stenen met 2 tot 10 cm moeten inkorten en velen zijn vervangen door een Franse, bourgondische steen, die echter een andere kleur heeft. Op dit ogenblik wordt veel onderzoek verricht om de stenen te vinden die tenminste een 30 jaren kunnen weerstaan aan de zure regen, want anders moet ge te rap opnieuw beginnen met alles te vervangen", aldus onze gesprekspartner.

Tijdens de restauratie van het stadshuis heeft men heelwat stenen en beelden moeten vervangen, omdat op het einde van de 19^e eeuw 'te zacht' materiaal is gebruikt, tijdens de grote restauratie die toen plaatsgreep. Volgens Van Herck moet men bijna huis

Sint-Pieterskerk Leuven: aangetast door steenanker.

per huis bekijken om iets te zeggen over de beschadigingen. Alles hangt af van het bindmiddel dat in de steen aanwezig is, en de mate waarin dit middel oplosbaar is door de zure regen. Hoe minder belangrijk het gebouw is, hoe groter de verankering, omdat er minder goede materialen worden gebruikt. De prijs van de steen verduubde in vroegere tijden per 15 à 30 km, omdat het transport zo moeilijk verliep. Direkt rond Leuven heb je een aantal steenlagen zitten, die niet van goede kwaliteit waren, maar toch voor heelwat gebouwen is gebruikt geworden. Zeer problematisch is bv. het Carnoy-instituut aan de Vaartstraat. Hier is een zachte Lediaanse steen gebruikt, die op dit ogenblik heel sterk verweerd is. Ook is er heelwat watersijpeling in de steen via de voegen. Aan de St. Pieterskerk in Leuven zal er dringend iets moeten gebeuren, omdat er neervallen van steenstukken dreigt door aantasting van hoog gelegen steunberen. Van Herck is op dit ogenblik doende met de restauratie van de Jansenijustoren aan Paridaens. Ook hier was stortingsgevaar door de verwerking van de kalksteen.

Glasramen

De zure regen versnelt ongetwijfeld het verouderingsproces bij deze bouwmaterialen. De steen wordt door de zure regen poreuzer, en vervolgens zou de regen al veel puurder moeten zijn, om geen kwaad te kunnen doen, wat natuurlijk niet het geval is. Van Herck

signaleert nog belangrijke schade aan o.a. glasramen in die historische gebouwen. "De ingebrande kleuren worden er uitgevetren, wat enorme schade toebrengt aan de kwaliteit van die kleuren. Na de delicate restauraties ziet men meer en meer dat men voor die glasramen een tweede raam gaat voorzetten..."

"Het beleid van de stad Leuven wordt teveel gedetermineerd door ofwel politieke opties, ofwel een toevallige subsidiëring. Bv. kon de stad Leuven bij de aankoop van de St. Geertrui-abdij beschikken over de nodige subsidies. Op dit ogenblik zijn er in de stad o.a. dossiers m.b.t. het Elisabeth-ziekenhuis, de St. Pieterskerk en de abdij van 't Park, en de O.-L.-Vrouw-ter-Dominiken. Maar het gebeurt zelden dat verwerking van de stenen, of specifiek verwerking door zure regen, de motor is om een restauratie aan te pakken...", aldus Van Herck. In het buitenland worden ondertussen enorme sommen betaald om de schade aangebracht door de zure regen, te herstellen. In West-Duitsland kost het herstel van de Dom van Keulen alleen al, zes miljoen DM per jaar. Blijkens de genoemde hoorzitting voor het Europees Parlement, bedroeg de algemene schade aan historische gebouwen in Nederland 40 miljoen gulden in 1981, en wordt in West-Duitsland in het totaal 2 miljard DM per jaar besteed aan herstel...

Luc Vanheerenthal

P.S. Voor meer informatie kan U terecht bij Natuur 2000, Bervoetstraat 33, Antwerpen (tel. 03/2312604).

Ontmoeting in landbouw

Het mag er in deze wereld dan beroerd aan toe gaan, er zijn gelukkig nog plaatsen in de wereld waar zich broederlijke tafereels afspeelen. Eén van die plaatsen was woensdag 18 januari ongetwijfeld Heverlee, waar zich in een rond de landbouwfakulteit de ontmoeting tussen verschillende landbouwfakulteiten afspeelde.

De landbouwpolitiek tussen de verschillende EEG-lidstaten draait wel op een laag pitje. Maar dat is zeker niet het geval voor de studenten ervan. Reeds vele jaren bestaat er een goede verstandhouding tussen het Nederlandse Wageningen, met zijn meer als 6000 studenten enerzijds, en Gent met Leuven anderzijds. Dat uit zich niet alleen in het af en toe uitwisselen van studenten en informatie, maar ook in een jaarlijkse bijeenkomst. Ieder jaar is een andere stad aan de beurt om te organiseren. Verleden jaar waren we te gast te Wageningen, waar we met een hondertal man vertegenwoordigd waren. Wageningen is overigens een klein dorpje midden Nederland, tussen Nijmegen en Utrecht. Dat is de enige plaats in Nederland waar je een landbouwopleiding kunt volgen. Vandaar dat grote aantal studenten.

Dit jaar was het dus de beurt aan ons om de organisatie te verzorgen, aanvankelijk hadden we het plan opgevat om ook onze Waalse broeders uit te

nodigen, maar om praktische redenen ging dit niet. Gent en Wageningen waren dus te gasten.

Rond 11 uur kondigde een busvol Nederlanders zich aan bij de fakbar onder het fakulteitsgebouw. Aangezien het ontvangstkomitee hen nogal uitgebonderd vond, werden ze prompt meegetroond naar ons alma-achtig eethuisje, waar hun innerlijke mens werd versterkt.

Om 13.30 uur stipt volgde een spetterende sportnamiddag met een vervast Boerenkwistak rond onze 'entreprise', een zaklooper, een skilattenloop en touwgetrek. Onder-tussen had zich ook de Gentse delegatie, sterk uitgedund-veliswaar (door de wind), aangemeld. Ambiance was dus

verzekerd, mede dankzij de heuse diskobar, opgesteld om de verkleumde leden te verwarmen. Dat laatste kon natuurlijk ook door het hartversterkende gerstenat, dat bij onze Noordereburen onmiddellijk in goede smaak viel.

's Avonds boden we onze gasten een Vlaamse Breugheliaanse maaltijd aan, gesponsord door de Nationale Dienst voor afzet van Land- en Tuinbouwproducten, en overgoten door menig trappist. Het hoogtepunt van de avond was dan wel de kwis en de fuif tot in de vroege turtjes in het RC.

Volgend jaar zijn we te gast in Gent. Hopelijk zijn ze daar betere gastheren (-vrouwen) als gasten. □

Onderzoek in Kempische vennen: het eko-systeem verandert.

NSV zingt:

Rote Husaren die reiten niemals schritt

Donderdag 12 januari II., Leuven: het FKK weigert de erkenning van de nationalistische studentenvereniging (NSV). Dinsdag, 16 januari, Gent: VVS-SVB (Vereniging van Vlaamse Studenten - StudentenvakBeweging) stelt haar dossier voor over NSV. Een spook waarvoor onze universiteiten! Exorcisten, verenigt U!

kratie die de ander als gelijke ziet... En over dit alles een Vlaamsch sausje dat het geurbloke moet zijn in deze pispot van barbaars isolationisme. Je kan zeer interessante psychologische beschouwingen houden over die weigeren tot verwerking van Het Verschil. Maar goed, ook de politieke vertaling ervan is niet mis: gastarbeiders buiten, geen integratie maar viva apartheid, weg met decadente en verziekende zaken als homofilie, vakbonden, kommunisme, liberalisme. Prachtig samengevat vind je het in Branding, het NSV-blaadje:

"Censuur kan ook een probaat middel zijn om volksverziekende en dekadente theorieën te weren. Zodoende zou men de stroom van pornografische tijdschriften kunnen tegenhouden en alle uitzendingen over paedo-, homo-, en andere filieën kunnen verbieden. Zulke theorieën helpen immers de waarheid niet. Het zijn enkel middelen om een volksgemeenschap in se dekadent en ziek te maken en daarom moeten ze verboden worden. Wij zien censuur als een onmisbaar instrument in onze samenleving. Een samenleving die verloopt volgens bepaalde en vastgelegde regels. Een samenleving waarin een heel aantal normen worden erkend. Deze normen moeten door de volksgemeenschap worden nageleefd. Wij streven geen totalitaire staat na, wel een autoritaire: een staat waarin recht en orde heersen en waarin de door de volksgemeenschap geëiste en aanvaardde normen tot het einde worden gerespecteerd en nageleefd."

Het is een zachte winter, maar de

kielte is in de harten van de mensen geslagen. Verrechtiging en racisme worden een steeds sterkere tendens. Tekenend noemt Geert Mareels de petitie die in de Gentse peda 'Home Baudewijn' de ronde doet om in het vervolg vreemde studenten te weigeren. In hoeverre deze tendens door een dossier bestreden kan worden, is natuurlijk zeer de vraag. Acties tegen NSV en co. geven deze groepsculetjes

racisme en xenofobie. Ook VVS-SVB vindt van niet: "Om de democratie en het vrije sprekecht te vrijwaren, moeten wij ze in bescherming nemen deze uitwassen."

Daarom ook zal VVS-SVB in Gent een motie ter verwijdering van NSV uit het politiek konvent (PK) indienen. Onlangs werd NSV in het PK toegelaten om de subsidies aan de

Dezelfde nootjes moeten nu ook in Leuven gekraakt worden. De vraag naar vrije meningsuiting wordt weliswaar niet zo scherp gesteld. Het niet erkennen van een vereniging houdt immers geen verbod in: het is een weigering van geldelijke steun. De kwestie nu is of de stuurgroep van de ASR bij haar standpunt van vorig jaar blijft en in zal gaan op de vraag van het FKK om NSV niet te erkennen. M.a.w. moet de ASR steun verlenen aan racistische propaganda? Sommige kringen vinden van wel. Zij zijn zo bang hun gezicht te verliezen in een politieke discussie dat zij liever geen gezicht hebben. Zij zeggen: links krijgt ook geld, en wie tegen kiespijn kan, moet ook maar tegen kanker kunnen.

Ondertussen sijpelt het NSV wel via andere kanalen binnen bij de officiële studentenstructuren. Het is een bewuste tactiek waartoe hun prases in 1982 opriep. Kleine kringen die steeds handen tekort komen om afgevaardigden naar de raden te sturen, zijn al heel blij iemand bereid te vinden, ook al komt zij dan uit een organisatie die elke democratisering zo gauw mogelijk ongedaan wil maken.

Dit jaar organiseerde het NSV een grote vreetpartij tegen de hongerstakers en voor het ontwerp Gol. Volgend jaar de ASR? Volgend jaar geen vreemde delingen meer in de peda's? De NSV-er omgordt pet en lint. Het Vlaamsche heir staat immer pal.

U.F.

NSV: het Vlaamsche heir staat immer pal...

een onverdiende publiciteit. Zwijgen daarentegen biedt hen de gelegenheid nog schaamtelozer op deze tendens in te spelen.

Metten zit je dus op het terrein van aktiemodellen tegen racisme en fascisme. Is het verbieden van hun propaganda niet strijdig met het recht op vrije meningsuiting? De wetgever vindt van niet: getuige daarvan de wet van 30 juli 1981 ter betogeling van

verenigingen te deblokken. De regeringskommissaris hield namelijk de subsidies tegen omdat juist het PK het NSV weigerde. De nieuwe beschuldigingen tegen het NSV zijn echter zeer zwaar: fraude en valsheid in geschrifte. Reeds vijf jaar gebruikt het NSV het eigenlijk ontbonden VNSU (Vlaams Nationale Studenten Unie) als dekmantel om aan subsidies te getaken. Dit jaar komt dit neer op een poging tot dubbele subsidiëring.

Waar moet de Moeial zich mee

Ook in de studentenpers rammelt het tegenwoordig. In oktober '83 verscheen aan de VUB een nieuwe tweewekelijkse publikatie, De Moeial. Eind vorig academiejaar besloten BSG en VO (zie kader) hun beider publikaties samen te smelten en werd met enkele studenten uit de Kommunikatiewetenschappen een werkgroep "Studentenpublikatie" opgericht, die o.m. bij Veto zijn licht kwam opsteken.

DM stelt zich open voor alle studenten die willen meewerken. Statutair is vastgelegd dat die allen "evenveel in te brengen hebben op de redactievergaderingen net zoals bij onze 'leermeesters' Veto van Leuven en Schamp van Gent". Wel worden een algemeen koördinator en rubriekverantwoordelijken verkozen. DM leeft volledig van subsidies van de Sociale Raad (SOR) (zie kader), goed voor zo'n driehonderdduizend frank, en wordt gratis verspreid op drie studenten-kampussen (naast mogelijke abonnementen). Principieel zetten de redaktieleden zich af tegen commercialiteit: geen externe reclame, al stelt de persvoorstelling deze eigenschap als een van de 'problemen' voor DM. Naast mogelijke nadelige gevolgen van de financiële binding aan SOR, bevordert acht bladzijdig vol tekst de leesbaarheid niet bijvoorbeeld.

Als beginnend blad heeft DM met veel technische moeilijkheden af te rekenen. De lay-out is uitermate verwarrend. Enige verbetering is merkbaar (als gevolg van de cursus lay-out georganiseerd door de Dienst Kultuur?), maar het geheel blijft onoverzichtelijk. Er staat ontzettend veel op één blad zonder enige 'verluchting' door foto's, berichtjes zijn verspreid over heel het nummer, artikelen worden in 3-4 delen opgesplitst en zijn dikwijls pas te duiden na volledige lezing enz. Daarnaast heeft de redaktie nog niet alle journalistieke knepen onder de knie. Onder de rubriek "Open Tri-

bune" verschijnen zowel reacties op artikelen, andere open tribunes en gebeurtenissen, als zuivere opinies over een of ander onderwerp en berichtjes. Het ware beter geweest deze schrijfsels op te splitsen in lezersbrieven, werkelijke vrije tribunes en aankondigingen, en voor elk van deze categorieën beoordelingscriteria op te stellen. Zo is o.a. het gevaar van politieke kettingreacties kleiner. Een vaste plaats voor het redaktioneel zou

ger een eigen kultuurkrant uit, die nu als autonome publikatie is opgenomen op de pagina's van DM. Culturele activiteiten van kringen en verenigingen, en buitenstaanders (die voornamelijk van de infrastructuur van de VUB gebruik maken) kwamen daarenten slechts uitzonderlijk aan bod, buiten vermelding in de agenda.

De organisatie van de studentenpolitiek aan de VUB is duidelijk zeer ondoorzichtig. Met het doorlichten

Eric Verrept, beheerder van de SOR. Omdat de MOEIAL zijn bureau inpalmde werd hem toelage naar verluidt geschraapt.

ook niet misstaan: meestal blijft het onduidelijk of het om een gewoon artikel dan wel een redaktioneel gaat. Hopelijk zijn deze gebreken slechts de naweën van een moeilijke geboorte. Een onaangepaste infrastructuur zal er ook wel niet vreemd aan zijn.

Filosofie

Overeenkomstig de VUB-filosofie stelt DM zich adomatisch en pluralistisch op. Geen louter informatieve; de studenten "dienen regelmatig wakker geschud te worden"; de universiteit gaat verder dan de kampus. De samenstelling van het blad weerspiegelt deze opvatting: studentenpolitiek, brede maatschappelijke informatie en cultuur. In de reeds verschenen nummers bereikt men inderdaad een evenwicht tussen deze onderwerpen.

De agenda van de Dienst Kultuur beheerst echter wel de gelijknamige rubriek. Deze vereniging bracht vroe-

ger een eigen kultuurkrant uit, die nu als autonome publikatie is opgenomen op de pagina's van DM. Culturele activiteiten van kringen en verenigingen, en buitenstaanders (die voornamelijk van de infrastructuur van de VUB gebruik maken) kwamen daarenten slechts uitzonderlijk aan bod, buiten vermelding in de agenda.

De organisatie van de studentenpolitiek aan de VUB is duidelijk zeer ondoorzichtig. Met het doorlichten

Zoals de redaktie met een analyse van de studentenpolitiek de desinteresse onder de studenten hoopt om te

zetten in belangstelling en zelfs aktieve deelname, wil ze het studentengetto ook opentrekken naar de brede samenleving. Terecht, specifieke studentengebeurtenissen zijn niet los te denken van hun maatschappelijke kontekst. Er verschenen reeds bijdragen over het UCOS (Universitair Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking), vakbondspetiken in het AZ van de VUB, verslag van het K. Marx-kollokium, inlichtingen over legerdienst enz.

De manier waarop deze onderwerpen moeten verslaan worden vraagt echter veel zoeken en tasten. Veelal vervallen deze artikelen in droge uiteenzettingen. Anderzijds is de redaktie waarschijnlijk nog niet sterk genoeg bemand om een grondige berichtgeving te verzorgen van belangrijke gebeurtenissen. Zo is er bijvoorbeeld weinig te vinden over het pas opgerichte VUB studentenparlement en vermeldt een klein bericht contacten tussen de rektor en de ambassadeur van Nicaragua i.v.m. samenwerking tussen de VUB en Nicaraguane universiteiten, zonder daar verder op in te gaan.

Pluralisme

DM gaat er prat op geen krant te zijn van enige stroming of 'partij'. Pluralisme dragen ze hoog in het vaandel. Wie goed heeft opgelet stelt zich echter de vraag naar de haalbaarheid van dit

objektief. Enkele artikelen pogen nog verschillende partijen aan het woord te laten omtrent een bepaalde kwestie (bijv. de doop, waardoor een rel was ontstaan). Maar uiteindelijk betekent een kritische houding t.o.v. studentenaffaires onvermijdelijk een stellingname. Het is absurd om alle artikelen toe te laten, "maar onder verantwoordelijkheid van de schrijver". Van een redaktie is er dan geen sprake. Keuze van onderwerpen en evaluatie naast pure informatie zijn onvermijdelijk. Artikelen als Werking van de huisvestingsdienst, Totaalweigeren, Interview met Kruihof spreken voor zichzelf.

Weliswaar is de structuur van de studentenorganisatie aan de VUB niet zo rationeel als de ASR, maar de onderliggende doelstellingen komen duidelijk tevoorschijn uit de werking: democratisering van het onderwijs is er van. Bovendien bezit de VUB als geheel een duidelijk uitgesproken filosofie (cfr. interview rektor Steenhaut, Veto nr. 21, jaargang 9), waarvan de doelstellingen van DM ook een vertolking zijn.

Het pleit voor DM dat verschillende opvattingen aan het woord komen (bijv. een reeks interviews met de voorzitters van 'vrije verenigingen' van uiteenlopende strekking), maar uiteindelijk zullen ze formeel moeten toegeven dat alleen 'gekleurde' waarden bestaan.

I.L.

De VUB georganiseerd

De structuur van de Brusselse studentenorganisaties is moeilijk te vergelijken met de ASR. De Sociale Raad (SOR) beheert de sociale sektor, ongeveer zoals onze RvS, met dit verschil dat in SOR de studenten het meest in de pap te brokken hebben. Het Brussels Studentengenootschap (BSG) is een overkoepelend studentenorganisatie die echter onafhankelijk van de studentenkringen verkozen wordt. Het heeft vooral een praktisch werkterrein, te vergelijken met een grote kring. Studiekering Vrij Onderzoek (VO) heeft de bedoeling het principe van het Vrij Onderzoek te verdedigen en toe te passen. Ze organiseren debatten, films en houden een ofsetmachine en informatie ter beschikking van wie wil. Daarnaast leven er aan de VUB fakultaire en regionale kringen en natuurlijk politieke organisaties.

Voor meer informatie zie de reeks Vlaamse Uniefs, VUB in Veto nrs. 19-20-21, jaargang 9. □

De verantwoording

Nieuwe structuren voor studentenwerking

Naar aanleiding van het artikel "De preses als schipper naar God" van Luc Baltussen (zie Veto 14) wordt het meer dan tijd dat de tegenpartij waarover Luc spreekt aan het woord wordt gelaten om enerzijds anomalieën aan te vechten en om vooral anderzijds zijn standpunten uit te zetten en te argumenteren.

Wij stellen namelijk vast dat dit hogergenoemd artikel ons verscheidene keren in de rug schiet: de ASR-sekretaris beklaagt zich omtrent het feit dat de discussieforum slecht gedateerd werd zodat Sora en Kura niet aanwezig konden zijn (1), schrijft verkeerde gegevens neer (2), argumenteert ons voorstel verkeerd (3), en verwijt ons tenslotte de oproep tot rationele analyses niet te hebben aanhoord (4).

1) Reeds, vrijdag 21 oktober werd het forum-idee in Kringraad op tafel geworpen en aanvaard. Dat deze pas twee maanden later heeft kunnen plaatshebben op een vrijdag, die sommigen niet paste is te wijten aan vergetelheid van aanhangers van de klassieke structuur (komt wel meer voor...) enerzijds, en anderzijds aan het feit dat dit de enig passende datum was voor Kringraad die daar zelf een AV voor opofferde: andere weekdays worden bezet door diverse presidiumvergaderingen en aangezien het de vrijdag alternerend stuurgroep en raden-AV is, en de stuurgroep de handen vol had met begrotings- en Vetodiscussies, kon men niet anders dan een vrijdag nemen, die normaal bestemd was voor de AV's van de diverse raden. Een oproep werd door Kringraad nochtans gedaan naar de andere raden om aan het forum gehoor te geven door hun vergaderingen voorop of uit te stellen (enkel door Sportraad gunstig beantwoord).

2) Het kan niet slecht zijn de Veto-lezers er op te wijzen dat voormoed artikel geschreven is geweest door iemand die enkel aanwezig was tijdens de eerste ronde van het forum. Al heeft Luc de discussie zelf niet meebeleden, kan hij ons het gebrek aan rationele analyses verwijten (zie 4), tendensen van kringen onjuist weergeven (cfr. Geologische Kring) en last but not least verstaat hij noch de kern van ons herstructureringsvoorstel, noch de aantrekkelijkheid ervan voor de ASR.

3) Dit voorstel komt neer op het volgende (lees dit a.u.b. met een positieve ingesteldheid t.o.v. creativiteit versus starheid en openheid

versus bureaucratisme): de ASR gelegeitmeerd door de kringen zou een nieuw orgaan oprichten dat de functie van stuurgroep (werkend via radenvertegenwoordiging) zou overnemen naast de coördinatie van de kringwerking en het uitstippelen van de algemene politiek van de ASR (Veto, FKK, begroting...). Deze raad zou Kringraad genoemd worden en bestaan uit afgevaardigde(n) van de kringen, waarbij het één-kring, één-stem principe zou worden gehandhaafd, en uit waarnemers van de diverse raden. De oude kringraad zou omgedoopt worden tot onderwijsraad en zich tot onderwijsaangelegenheden beperken.

Waarom? De ASR kent diepe en diepere moeilijkheden die ze in haar huidige kader moeilijk kan oplossen. Publiek geheim is het feit dat stuurgroep formeel gezondigd heeft tijdens het Veto-debat. Zelfs Luc B. aanvaardt de moeilijkheden in verband met bv. de personeels- en cultuurraaddiscussie. Wij waarden zijn voorstel tot oplossing hiervan via jaarlijkse congressen doch zien meer heil in ons voorstel wegens het diepste en fundamenteelste probleem: weinig studenten kennen en aanvaarden de huidige ASR. Wij weigeren het doemdenken dat meent dat studenten passief en ongeïnteresseerd zijn en oordelen dat dit vooral te wijten is aan de lange afstand tussen de studenten, via kringen, en raden tot het studentenbeleid en aan de lange afstand tussen de kringafgevaardigden en uiteindelijk het eigenlijk beleid. Want alhoewel de idealistische opvattingen omtrent stuurgroep, wiens functie zo beperkt zijn tot formele en algemene bekommernissen, blijkt in de praktijk dat de beslissingen door haar getroffen veel verder gaan: bepalen of een raad zoveel personeelsleden krijgt en het vastleggen van de algemene begroting hebben werkelijke inhoudelijke gevolgen, ze zijn nl. doorslaggevend voor heel het beleid van de ASR, en dus ook voor de werking van de raden. Zo bleek op recente stuurgroepen duidelijk dat personeelskwesties i.v.m. Cultuurraad in feite het ongenoegen van de andere raden t.o.v. de werking van Cultuurraad weerspiegelden. Wat wij hierbij aanklagen is niet alleen dat de kringen niet meebeslissen in deze beleidsbepalingen, maar dat zelfs de AV's van de raden hier een te beperkte inbreng hebben. Inhoudelijke beslissingen worden er namelijk onbewust doorgesluisd onder het mom van technische futiliteiten, zodat men de noodzakelijke discussie ten gronde systematisch vermijdt, en dat precedenten geschapen worden die vooral op lange termijn hun negatieve

invloed doen gelden. dit zelfs zonder algemene consensus, ja dikwijls tegen de meerderheid in.

Dat de kringen niet mee beslissen in de algemene beleidsbepaling van de ASR wordt zeker geïllustreerd door het feit dat geen enkele kring het aantal personeelsleden (toch 4.750.888 fr plus 237.400 fr bijkomende kosten), de Veto-kosten (1.311.098 fr), de subsidie aan de vrije verenigingen (406.817) e.a. heeft mogen bepalen. Slechts 3.995.775 fr van het totaal budget (12.413.292 fr, en dan nog enkel de lastenzijde), werd door de kringafgevaardigden mee aanvaard. De overige 2/3 werden in stuurgroep via radenvertegenwoordigers vastgesteld. Ongeveer 2 minuten (van de ca. 40 uur begrotingsdiscussie) werden hiervoor uitgetrokken, gezien de beslissing toch maar louter 'technisch' was!

De nieuwe kringraad zou dus de afstand enigszins verkorten, het gat van stuurgroep opvullen (inhoudelijke tussenkomsten zonder kringbasis), gemakkelijker, minder bureaucratistisch (zie NSV-pingpongspel tussen de raden en stuurgroep) en beter kunnen werken zonder daarom minder democratisch te zijn (integendeel).

Wij zouden nu willen ingaan op enkele argumentaties die ons voorstel proberen te weerleggen: de autonomie van de raden zou worden aangetast (a), er zou meer werk zijn voor de ASR-sekretaris (b), de macht zou in de handen van één persoon (preses) per kring vallen (c) en een minderheid van kringen (nl. 7) zou de ASR-werking kunnen blokkeren (d).

(a) Wij ontkennen dat de nieuwe kringraad de autonomie van de raden meer zou aantasten dat de huidige stuurgroep (waarop veelal package-dealing tussen de raden wet is, zoals bij de begrotingsdiscussie). De verschillende raden zullen zich op hun domein beter kunnen concentreren zodat de onderwijs-, sport-, cultuur- en sociale aangelegenheden beter aan hun recht komen. Ze zullen geen discussies meer moeten voeren over aangelegenheden die hun bekommernis niet is zoals in het verleden. Wij hebben reeds gewezen op de inhoudelijke reperkusies van sommige stuurgroepbeslissingen voor de raden en wij zijn er bijna van overtuigd dat ons voorstel door het inbouwen van alarmprocedures geen grotere reperkusies heeft: een beslissing verwerpen wegens bevoegdheidsoverschrijding of formele afwezigheden (stem- en aanwezigheidsquorum...) is toch niet ondemocratisch. Tenslotte kan er nog gepalaverd worden over inhoudelijke tussenkomsten. Deze zijn echter zo minnig door de hoge eisen (minstens 7 kringen die reageren) en door het feit dat de beslissingsverniegiging enkel als gevolg heeft dat het probleem terug aan de dag is bij desbetreffende raad, dat men kringraad moeilijk een diktatoriale houding kan verwijten. Als de beslissing na een tweede onderzoek niet verandert, blijft deze behouden maar indien ze wel zou gewijzigd worden na een tweede onderzoek, dan is tevens het bewijs geleverd dat deze procedure de democratie versterkt.

(b) De hoofdtaak van de ASR-sekretaris (vandaag de radenafgevaardigden in stuurgroep leiden) zou gewoon het begeleiden van de

kringafgevaardigden worden.

(c) Tenslotte ontkennen wij met klem dat deze nieuwe structuur de macht centraliseert in hoofde van één persoon; meer bepaald de preses. Een goede preses kan nooit de tijd vinden om zich in te zetten voor deze functie die toch veel inzet vraagt. De kring zal dus best iemand anders afvaardigen die goed moet weten dat hij een enorme verantwoordelijkheid heeft en dit niet enkel jegens zijn kring doch ook jegens de ASR? Gaat deze persoon dan zoveel meer macht hebben dan de studenten die vroeger in stuurgroep zaten? Nee, want hij vertegenwoordigt zijn kring en het is zelfs helemaal niet onverantwoord dat een kring zou stellen dat deze moet bijgestaan worden door één of meer derden die, waarom niet, zelf afgevaardigde(n) uit andere raad zijn. Wie wel meer macht hebben, zullen de kringen zijn, doch aangezien deze de ASR legitimeren, kunnen daaromtrent geen bezwaren worden gesteld. Trouwens, het is noodzakelijk te benadrukken dat de fel bekritiseerde verbrekingsprocedure slechts kan uitmonden in een effectieve verbreking na uitspraak vanwege de kringen (en niet slechts van de afgevaardigden), wat reeds nu de meest democratische manier van doen wordt beschouwd.

(d) De procedure voorgesteld voor inhoudelijke verbreking van beslissingen, kan inderdaad in werking gesteld worden op aanvraag van slechts 7 kringen. Dit houdt echter geenszins in dat de beslissing geschorst zou worden zolang de procedure loopt. Slechts na uitspraak van de kringen en na stemming bij meerderheid in kringraad, kan een beslissing verbroken worden.

4) Beste lezer, kunt u ons nu verwijten geen rationele analyse van de problematiek te maken. Tenslotte willen wij nogmaals benadrukken dat ons voorstel geenszins een revolutie binnen de ASR predikt, maar wel streeft naar een betere studentenwerking, en een grotere betrokkenheid van alle studenten bij hun vertegenwoordiging.

Economie

Moet de ASR naar een andere knikkers en nee-schudders kom het woord. Nadat Veto een paar ASR-discussie berichtte, krijgen 'tribunes'. Veto hoopt hiermee voor in hun praesidium bijvoorbeeld voorbereiden. Wij geven dit keer Structuren hebben de vervelende in de geest van hun ontwerp methodologie van Karl Popper (legemoet. In Veto werd zij al een Murphy: "Als er iets kan verkeer gaan." Wie (ASR-)structuren beoefent het betekent hier: geloof niet in de in de perfecte kring, of in een struwegneemt.

Voorstel tot herstructurering van de ASR

Naast de nu bestaande raden, zou een zesde raad opgericht worden met volgende kenmerken:

1. Naam

De zesde raad zou Kringraad heten, waarbij de huidige kringraad zou omgevormd worden tot 'Onderwijsraad'. In dit voorstel wordt met 'Kringraad' de nieuwe zesde raad bedoeld.

2. Samenstelling

Kringraad zou bestaan uit de vaste kringvertegenwoordiger met als regel: 1 kring = 1 stem.

Daarnaast zou een niet stemgerechtigde studentenvertegenwoordiging uit elke raad als waarnemer zetelen (voor ISOL moet dan wel gezien haar specifieke situatie, een uitzondering gemaakt worden).

3. Bevoegdheid

- coördinatie van kring- en radenwerking
- uitstippelen van de algemene politiek van de ASR (begroting, exploitaties, Veto, FKK, éénmalige stellingnames...)
- het, in samenspraak met de verschillende raden bepalen van het werkingsgebied van iedere raad, en het bij bevoegdheidsconflicten toewijzen van materies aan één van die raden
- vernietigingsbevoegdheid t.a.v. beslissingen genomen door de Algemene Vergadering van een andere raad.

Een beslissing kan echter slechts vernietigd worden:

1. om formele redenen

- als de bestreden beslissing het bevoegdheidsgebied van die raad overstijgt.
 - als de bestreden beslissing formeel niet in orde is. Dit betekent dat men tot voorafgaandelijke vormomschrijvingen (agenda, aanwezigheids- en stemkworum...) moet komen en daarom stellen de initiatiefnemers van deze tekst voor een comité op te richten, bestaande uit delegaties van alle raden, dat zich zou bezighouden met het opstellen van ASR-statuten.
2. om inhoudelijke redenen
- Daarbij zou de volgende procedure kunnen gevolgd worden:
- zeven kringen moeten schriftelijk bij Kringraad de beslissing aanvechten, waarna
 - alle kringen zich moeten uitspreken of ze al of niet achter de beslissing, zoals ze genomen werd, staan
 - wat dan resulteert in een stemming op Kringraad.

Een vernietigingsbeslissing kan enkel tot gevolg hebben dat de zaak terug verwezen wordt naar een andere raad (1.a) of naar dezelfde raad (1.b en c).

Kringraad zou dus geen beslissing in de plaats kunnen stellen. De raad waarnaar verwezen werd neemt een nieuwe beslissing.

4. Omkadering

Kringraad zou begeleid worden door de ASR-sekretaris.

5. Gevolgen voor de huidige structuur

1. Personeel

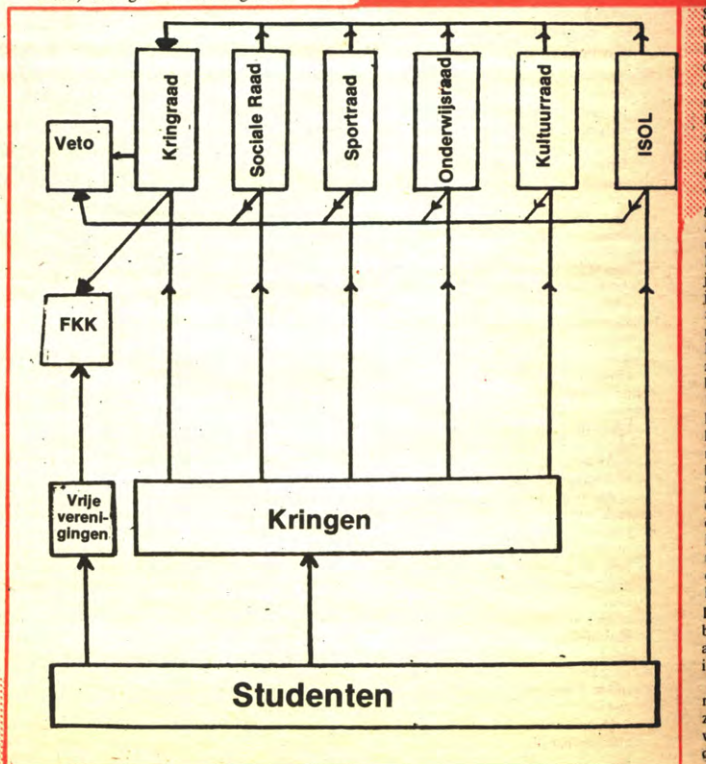
De voorgestelde wijziging heeft geen enkele personeelsverschuiving tot gevolg. De twee vrijgestelden op de huidige Kringraad blijven, en worden dus vrijgestelden van de Onderwijsraad.

2. Stuurgroep

De bevoegdheden aan Kringraad gegeven in dit voorstel hollen de facto de betekenis van de Stuurgroep voor een groot stuk uit.

Stuurgroep zou dan ook, als orgaan, overbodig worden.

Ward Maertens (VTK)
Yvan Jansen (Economika)
Geert Glas (VRG)

De ASR: werking als uitgangspunt nemen

De "Algemene Studentenraad" — of ASR — klinkt voor niet alle studentenoren even bekend en... Wie daar wat aan wil veran- en, of die daar kritiek op heeft, kan st beginnen met het lezen van Veto; dit artikel bijvoorbeeld.

De Algemene Studentenraad is eigen- het konglomeraat van vijf raden; urraad, ISOL, Kringraad, Sportraad sociale Raad. Het doel is gemeen- ppelijk: belangenverdediging van (oor) de student, ontvoogding van de ent, dat alles met als globale achter- d het werken aan een meer democh- strisch onderwijs.

Maar, hoe autonoom deze raden ook in hun dagdagelijkse werking, er zijn dan ook een aantal gemeenschappelijke elementen. Buiten de algemene stelling dan, die we hoger al verden. Die gemeenschappelijke elden worden 'gestuurd' door de Stuur- p.

udenten aan de KUL vormen een vrij grote e. Als groep hebben ze weliswaar veel en, maar zeer weinig impact. De ASR itiseert deze belangenverdediging en ver- woordigt de studenten naar de Akade- Overheid toe. Zij stuurt daarom niet vertegenwoordigers naar verschillende en, maar ze werkt ook permanent rond wat studenten aanbelangt.

bestudeert belangrijke problemen en neemt andpunt in. De ASR manifesteert zich en is het studentenpubliek bekend door haar ng: de werking van Kringraad is het best d door de discussie over studiedruk,

ktuuk overstappen? Ja- p deze bladzijden zelf aan over het verloop van deze e partijen hier elk een "vrije e kringen te bereiken die — de discussie nog willen chts één goede raad mee. oante veel beter te werken dan in werkelijkheid. De ak de fout") komt hieraan voorgesteld als de Wet van aan, zal het ook verkeerd it, moet dat goed beseffen. ale (geëgagende) student, r die ook de laatste fouten

Raad werkt bijvoorbeeld rond de problematiek en de Almprijzen. Ook de en sportwerking heeft tot doel ontvoe- werken. ISOL tenslotte vertegenwoordigt nde studenten. De werking van de ASR is ders dan de werking van haar vijf raden. ijk in de ASR is niet de organisatie op , maar wel die werking. et werken rond bepaalde onderwerpen, rastleggen van standpunten is nauwelijks ide. Die standpunten moeten immers beredeneerd en beargumenteerd zijn. zal men ermee tegenover de (Akade-)overheid geen effect mee bereiken. ten zijn ook maar op termijn van vele e verwachten. Je moet dus, hoewel er elk uwe mensen op de raden zitten, elk jaar v vooruitgang boeken en je werkterrein der uitdipen. Zo kon de werking van ad rond studiedruk pas vorig jaar — na rie jaar praten en studie — resultaat

is dus erg belangrijk, dat mensen uit de zich engageren om de werking goed te ennen. Het zijn uiteindelijk ook deze e, die binnen de ASR beslissen. De ngsmacht volgt uit de bereidheid om zich problematiek in te werken en aan de ies deel te nemen. Iemand die dat niet an bezwaarlijk de juiste beslissing nemen. nsen die zich engageren in de ASR zijn rd ook het best geplaatst om over de atie als dusdanig te beslissen: wie krijgt eld, wie krijgt wat voor personeel...

is een democratische organisatie. Dit niet alleen uit het feit, dat alleen rdigen uit de kringen stemrecht hebben den. Er is meer. eslissingen moeten bekend worden ge- De discussie die eraan vooraf ging moet i mogelijk worden verspreid. Alleen als je at en waarom studentenvetogen woort- ets doen, is het mogelijk herp op een

konstruktieve manier te controleren. De stand- punten, die de ASR inneemt, en de argumentering worden bekend gemaakt in Veto, een essentieel onderdeel van de democratische werking. Voor de rest tracht de ASR de discussie via de kring- afgevaardigden zoveel mogelijk naar de kringen, de studenten toe te krijgen.

De democratische basis van de ASR wordt gevormd door de kringen. Vanuit de ASR zelf is er een impuls naar de kringen toe om zoveel mogelijk inhoudelijk te werken. Het spreekt vanzelf dat slechts een kring die een goede werking heeft rond de sociale problematiek, onderwijs en medebeheer, cultuur of sport, optimaal zal kunnen meewerken aan die raad in kwestie. De kwaliteit van het oordeel, en de rol in de discussie van een kringafgevaardigde, hangt af van zijn kennis van de argumenten en de mogelijkheid om ze naar waarde te schatten.

'praktisch' en 'onderwijs' heeft alleen maar tot gevolg dat het praktische de grootste aandacht krijgt, en de onderwijswerking op een dood spoor wordt gezet.

Stuurgroep en ...

De vijf raden van de ASR worden tesamen gehouden door de Stuurgroep. Hier zijn alle

Luc Deneffe, praeses ekonomika (boven en Yvan Jansen, vice-praeses (links), en de studen- ten waarom het allemaal zou begonnen zijn.

raden aanwezig door drie afgevaardigden, alle studenten. Stuurgroep staat dus niet boven de raden, maar coördineert en beheert wat gemeenschappelijk aan de organisatie is. Dat is het geld, het personeel, de infrastructuur en Veto. Dit alles om elke raad in de mogelijkheid te stellen om te kunnen werken, en dit bekend te maken en zo zijn deel van de gemeenschappelijke doelstelling te verwezenlijken.

Stuurgroep coördineert ook beslissingen die één raad overstijgt. Bijvoorbeeld beslissingen over de vrije verenigingen. Ook de beslissing voor de kernraketten in het begin van dit jaar oversteepte de bevoegdheid van elke raad afzonderlijk. Doordat in Stuurgroep alle raden zeten en er evenwaardig zijn, worden de beslissingen over de ASR als organisatie er genomen door de mensen die deze organisatie en haar werking van binnenuit kennen. Hieruit volgt, dat de discussie over dit soort dingen op alle raden moet gevoerd worden.

Als alternatief voor de Stuurgroep, waar de raden gezamenlijk de organisatie leiden, wordt wel eens gesuggereerd om een zesde raad op te richten. Die zou samengesteld worden uit kringafgevaardigden. Zij zouden het beleid van de organisatie op zich nemen en de controle uitoefenen over de werking van andere raden. Zo een zesde raad *klinkt* wel aantrekkelijk, maar is door een meerderheid van kringen altijd afgewezen. Men was steeds van oordeel dat de gevolgen ervan nadelig zouden zijn voor de ASR en voor de kringwerking — en dus uiteindelijk ook voor de student.

Waarom?

...controle door deelname

Een eerste reden is dat men afstand doet van het principe dat, wie het meeste in de werking zit, er ook het beste over kan oordelen. Het beleid van de organisatie wordt in handen gegeven van afgevaardigden die er precies het *minst* bij betrokken zijn. (Volgens sommigen zou zo een zesde raad zelfs maar twee of drie keer per jaar moeten samenkomen). Des ter erger wordt het als die raad beslissingen van andere raden zou mogen aanvechten. Men gaat er dan aan voorbij dat dit betekent dat de kringen blijkbaar hun eigen afgevaardigden niet meer voldoende vertrouwen om het kringstandpunt over te maken — de zesde raad is voor dit probleem eigenlijk een nepoplossing.

Erger nog, men wil de kringen controle geven over, de ASR zonder hen ertoe te verplichten een faire inspanning te leveren om zich over de organisatie op de hoogte te houden. Mensen uit de kringen klagen vaak dat de interesse voor de ASR en voor de problemen die aan bod komen in het presidium klein is. Dit is niet zo relevant. Wat relevant is, is of men binnen de kring ruime aandacht wil besteden aan een

goede onderwijswerking, aan de sociale positie van de student enz... Zoals gezegd betekent het op poten zetten en houden van een dergelijke werking een voortdurende inspanning en uitdaging voor de kring. Deelname aan de ASR betekent echter voor hen een aanzienlijke stimulans om die inspanning te leveren.

Een zesde raad, die de beslissingen van de kleinere broertjes zou kunnen herroepen, zou tot gevolg hebben dat de kringen niet meer gestimuleerd worden om die inspanningen op het presidium te leveren. Men *hoeft* helemaal geen afgevaardigden meer naar de raden te sturen. Als men dat toch doet, wordt men alvast 'ontlast' van de verplichting, de stimulans om aan hen voldoende aandacht te besteden op de kringvergadering. Maar wel zou men in staat zijn, beslissingen genomen door een raad, te herroepen!

Kontrolé louter door macht dus, in plaats van democratische kontrolé door deelname. De impuls die van de ASR uitgaat naar de kringen om ook inhoudelijk werk te leveren, zal *op zijn minst* afnemen. En daarmee ook de impact van de studenten op het beleid dat over hen aan de universiteit gevoerd wordt!

Niet gemakkelijke motieven moeten hier overwogen worden, wel de bereidheid om de verdediging van de belangen en de rechten van de studenten op een ernstige manier aan te pakken.

Zesde raad: centralisatie van macht

Als voordelen van zo een zesde raad wordt aangehaald, dat ze het beleid van de ASR dichter bij de kringen zou brengen. Dat zou waar zijn, als er op Stuurgroep allerlei beslissingen werden genomen die niets met de raden zelf te maken hebben. Maar al wat Stuurgroep doet is het beheren en coördineren van alles wat de raden gemeenschappelijk hebben. En dit alles komt ter sprake op de raden, waar de kringen zitten.

Een ander voordeel zou zijn dat de raden 'ontlast' worden van het beleid van de ASR, ze zouden meer aandacht aan hun 'eigen' werk kunnen besteden. Maar elke raad heeft eigen belangen: het overlaten van het gemeenschappelijke beheer van geld, personeel...aan één raad, zou die raad in een begunstigde positie plaatsen, en de andere raden aan hun lot overlaten. Discussies over het NSV, de kernraketten e.d. zouden ook slechts op die ene raad ter sprake komen, in plaats van op meerdere. Sommige mensen van kultuurraad en sportraad vinden dit wel positief. Maar als deze twee raden dit soort discussies niet meer zouden willen voeren, impliceert dat nog niet automatisch het instellen van een zesde raad. Overigens is het niet gunstig voor de organisatie als geheel dat niet alle raden zich even sterk in het gemeenschappelijk beleid engageren.

Stuurlui aan de wal

Als derde voordeel wordt aangehaald dat de zesde raad een strakker beleid zal kunnen voeren. In de stuurgroep heeft elke betrokkene zijn eigen belangen te verdedigen, wat een beleid soms moeilijk maakt. In de zesde raad beslissen *buitenstaanders* over het beleid. Zij zullen inderdaad vlugger de knoop doorhakken. Een zesde raad houdt echter ook veel minder de garantie in dat de discussie ten gronde zal worden gevoerd.

De vraag is, of men de problemen niet slechter omzeilt door de beslissing over te laten aan de mensen die de ASR eigenlijk het minste kennen.

Tenslotte wordt, naar aanleiding van de recente beslissing van Stuurgroep over het personeel van Kultuurraad, wel eens gesuggereerd — vreemd genoeg — dat de zesde raad veel meer de autonomie van de andere raden garandeert. En dat terwijl men de zesde raad in staat zou stellen elke beslissing van een raad in twielf te trekken! Weliswaar onder bepaalde 'voorwaarden' (maar 'voorwaarden' zijn veranderlijk!).

Nooit wordt echter deze bevoegdheid gemotiveerd. De beslissing van Stuurgroep i.v.m. Kultuurraad was gemotiveerd, omdat het hier over gemeenschappelijk beheer ging.

Reeds van in het begin van haar bestaan heeft de ASR met heel wat verdachtmakingen af te rekenen gehad. Kritiek op een organisatie als men ze niet kent is gemakkelijk, en een beetje goedkoop. Dat de ASR bij veel studenten onbekend blijft, ligt vooral aan de omstandigheden: vele mensen slijten hier slechts enkele jaren en vinden het persoonlijk niet de moeite om zich in de problematiek in te werken. Dit is een fundamentele mogelijkheid en niet één waarvoor een oplossing bestaat. De ASR streeft naar het best mogelijke: een compromis tussen een goede werking en een ruime verspreiding ervan. *Geen* werking zou het probleem natuurlijk doen verdwijnen, maar dit is struisvogelpolitiek.

Bart De Moor, Wouter Colson, Peter Mastrey Wim Sempels, Relinde Baeten

Liga voor de Mensenrechten opteert voor vernieuwing

Vanaf woensdag 1 februari start in Leuven een interessante lezingencyclus, georganiseerd door de Liga voor de Mensenrechten. Telkens op woensdagavond komen achtereenveelvuldig vijfmaal temata aan bod, waaronder de Liga de jongste jaren hard gewerkt heeft, m.n. "Vreemdelingenbeleid en anti-racisme" (1/2/84), "Antiseksisme" (8/2/84), "Bescherming privacy en politiek en rijksrecht" (15/2/84), "Gevangeniswezen" (22/2/84), en tenslotte "Herdefiniëring van de mensenrechten" (29/2/84).

De Liga wil niet langer een gesloten clubje academici zijn, maar zich openstellen voor anderen, en dit in de eerste plaats om zich te informeren m.b.t. de schending van de mensenrechten aan de basis. Samenwerken in de actie met andere groepen, die dezelfde doeleinden nastreven, en vooral een herdefiniëring van de mensenrechten die nieuwe thema's impliceert voor de werking, zijn aanvullende opties geworden binnen de Liga, stellen onze gesprekspartners Prof. VAN OUTRIVE, voorzitter van de Vlaamse Liga, en JOHN DEWIT, actief in de Liga-kommissie voor gevangeniswezen. Via de cyclus wil men een link leggen naar de studentenwereld, teneinde de gestelde dynamiek binnen de Liga verder te ontwikkelen.

De Universele Verklaring van de Rechten van de Mens (1948), waarop de Liga zich inhoudelijk beroept, werd gecentreerd op een ogenblik dat de verzorgingsstaat werd constitutionaaliseerd. Die ontwikkeling binnen de samenleving zorgde ervoor dat er hulpverlening geboden werd op allerlei niveaus, zoals bv. de sociale zekerheid, welzijnswerk e.d.

"Je krijgt de indruk dat de mensenrechten enkel het kunnen participeren aan die apparaten op het oog hebben", aldus Van Outrive. "Volgens ons dient die interpretatie herzien te worden, nl. de mensen dienen het recht te bekomen hun verzorging zelf in handen te nemen. Het mogen genieten van een gezondheidsapparaat, wordt dan het recht om zelf uit te maken hoe men

wenst verzorgd te worden. T.a.v. het rechtstelsel dient er de mogelijkheid te zijn om conflicten zelf op te lossen, i.p.v. altijd te mogen 'genieten' van de bestaande rechtsapparaten. Zonder afbreuk te doen aan hetgeen waar we nu mee bezig zijn, moeten we vaststellen, dat we ons nog teveel met de 'klassieke temata' bezighouden.

Een belangrijk thema voor de volgende jaren is m.n. datgene wat de zgn. socio-ekonomische rechten omvat, bv. de realisatie van het recht op arbeid. Hoe kan je als er een recht op arbeid bestaat, diverse manieren van sanktionering gaan invoeren voor diegenen die dat 'recht' niet kunnen uitoefenen, bv. de verplichting om elke dag te gaan stempen, de uitsluiting van het recht op een uitkering voor langdurige werklozen enz.", aldus Van Outrive.

Wetselijke behandeling

Waarom heeft de Liga zich de laatste jaren zoal bezighouden? Om redenen die deels te maken hebben met subsidiering (de Vlaamse Liga krijgt 0,5 miljoen per jaar van Cultuur, de Franstalige 1,5 miljoen...) doch vooral met de splitsing van de persoonsgebonden materies, waarmee de Liga zich vooral bezighoudt, is deze organisatie sinds 1981 opgedoeld in een nederlandsstalige en een franstalige afdeling. In Vlaanderen zijn er in alle provincies regionale komitees, uitgezonderd in Limburg. In West-Vlaanderen is er een kommissie m.b.t. jeugdinstellingen (vooral de jeugdbescherming in de rijksinstellingen). In Oost-Vlaanderen houdt men zich bezig met de bescherming van de privacy en kollokatie. In Vlaams-Brabant is er de kommissie gevangeniswezen, en een nog op te richten kommissie politie- en ordehandhaving, terwijl men zich in Antwerpen bezighoudt met de vreemdelingenproblematiek.

Inzake het thema van de vreemdelingen moet vermeld worden, dat het vooral onder impuls van de Liga is geweest dat de anti-racisme-wet van 1981 tot stand is gekomen. De Liga kan zich trouwens krachtens die wet burgerlijke partij stellen tegen de schenders ervan. Inzake anti-seksisme is in het recent verleden vooral gewerkt rond de afschaffing van art. 372 bis, dat een ergerlijke diskriminatie inhoudt ten opzichte van homo's. Dit artikel verbiedt homoseksueel

contact tussen iemand die meer en iemand die minder dan 18 jaar, terwijl dit voor heteroseksuelen enkel verboden is onder de 16 jaar. Na de kamer, zal het wetsvoorstel dat de afschaffing van dit artikel beoogt, wellicht nog voor het komende parlementair recess door de senaat worden goedgekeurd.

Binnenkort zal ook nog een wetsvoorstel Vandebosse worden ingediend, dat een gehele anti-diskriminatiewetgeving tot stand wil brengen. De teksten die gedurende een jaar door de kommissie werden voorbereid, zijn een afspeeling van het Nederlandse voorontwerp inzake 'wetselijke behandeling'. In het wetsvoorstel wordt een verbod ingesteld inzake diskriminatie op grond van geslacht, burgerlijke stand en seksuele voorkeur. Enkel voor het religieuze wordt een uitzondering gemaakt, maar dan alleen voor zaken die rechtstreeks te maken hebben met die religieuze praktijk. Zo zou er niemand mogen worden gediskrimineerd in een katholieke school, omdat hij uit de echt gescheiden is.

Gevangeniswezen

De kommissie gevangeniswezen van de Liga, die opgericht werd na de grote gevangenisopstanden van 1976, heeft een drietal opties. Ten eerste dient het aantal gevangenen drastisch te worden beperkt. Dit is mogelijk door minder de voorlopige hechtenis toe te passen, en bv. landlopers, minderjarigen, (in afwachting van hun plaatsing in een jeugdetuis) niet in een gevangenis op te sluiten. Ten tweede moet er een systematische uitwerking gebeuren van de rechtspositie van de gevangene, met hierbij vooral een goed beklagrecht.

Ten derde opteert de Liga voor een onmiddellijke bouwstap van de ge-

vangingen. Onderzoek in de V.S. wijst immers uit dat hoe meer cellen er in een land zijn, hoe meer gevangenen dat land telt... De Liga ontvangt zo'n 250 klachten van gedetineerden op een jaar tijd, en probeert daar zo goed mogelijk bij de administratieve diensten in tusschen te komen. "Dikwijls wordt de afhandeling van een klacht als een mislukking ervaren, maar op lange termijn is terzake een gunstige wending vast te stellen. Wij zijn ongetwijfeld een morele druk van formaat op de penitentiaire administratie, zodat wij op lange termijn inzake beklagrecht en de toepassing van de reglementen succes zullen boeken", aldus John Dewit.

Privacy

Inzake de bescherming van onze privacy, weert de Liga zich op dit ogenblik als een duivel in een wijwatervat tegen het actuele wetsvoorstel terzake van Gol. Over dit wetsvoorstel vond je in de vorige Veto wel meer informatie.

Het standpunt van de Liga: "De grote lijnen komen tegemoet aan het verlangen naar een uitgebreidere controle van de rechterlijke en de uitvoerende macht op de telefoongesprekken en op het recht in privé-woningen te bespieden. Anderzijds doet het afbreuk aan de controlemogelijkheden op de databanken. De burger wordt wel zekere rechten toegekend, maar hij zal die, bij gebrek aan organismen die hem op een efficiënte wijze dienen bij te staan bij de uitoefening ervan, bezwaarlijk waar kunnen maken." De Liga is ook nog actief op tal van andere punten.

Zo werd er recent op een algemene vergadering geluisterd naar het verhaal van totaalweigeraars. Ook hiertomtrent zal een kommissie worden

opgericht, die een aantal suggesties van de genoemde anti-militaristen in overweging zal nemen.

Met name vroegen zij de Liga ter studie te nemen of totaalweigeraars binnen ons rechtstelsel als een 'politieke misdaad' dient beschouwd te worden. Ook zal deze kommissie zich buigen over de (eventuele) schending van de mensenrechten in het leger, tijdens de burgerdienst en meer specifiek ingaan op de klachten van de totaalweigeraars m.b.t. de procesvoering die zij moesten ondergaan. (Bv. zijn militaire rechtbanken 'onafhankelijke' organen, als het er om gaat een oordeel te vellen over diegenen die dit leger zo radicaal in vraag stellen?)

Konkreet

De Liga voor de Mensenrechten is opgericht in 1954, en bij die oprichting waren ook de rektoren van drie universiteiten betrokken, nl. Leuven, Brussel en Luik. Dit was een Liga die vooral functioneerde met notabelen en dito gezaghebbenden. Nu is dat volkomen anders, verzekert John Dewit.

Wie zich lid maakt, kan initiatieven nemen tot het oprichten van een kommissie rond een bepaald probleem, en zal binnen de organisatie gehoor vinden. Iedereen kan bij wijze van spreken dagelijks gekonfronteerd worden met een schending van de mensenrechten ten aanzien van zijn persoon, zodat hij er alle belang bij heeft zich over die problematiek te bezinnen...

Het korrespondentieadres van de Liga in Leuven, is Postbus 67, 3000 Leuven 3. De Kommissie Gevangeniswezen is gehuisvest op het Hooverplein 11, en is telefonisch bereikbaar op 016/23.09.71.

L.V.

FKK: de tweede ronde

Diepgang was niet de sterkste kant van de FKK-vergadering van 19 januari. Het tweede luik van de erkenningsdiskussie stak wat dat betreft erg af tegen de eerste versie van een week eerder (cf. Veto van vorige week). Op 12 januari kwam men zonder moeilijkheden over de 'routinecriteria' heen. Principiële discussie over de 'interpretatie van het criterium' 'maatschappelijke bewustwording van de studenten' en over de democratische noodzaak ook racistische ideologie-spreiding te subsidiëren, kon men toen netjes apart houden. Daarmee had men op 19 januari heel wat meer last.

Voor twee verenigingen — het Taal Aktie Komitee - Leuven en de Vereniging van Vlaamse Studenten — draaide de discussie rond de vraag of zij wel al een heel jaar met een uitgebouwde werking bestonden. TAK stelde een werking voor die reeds in het academiejahr 81-82 een aanvang nam, maar die voor heel wat organisaties niet verder reikte dan het mee oproepen voor nationale betogingen. Eigen activiteiten van TAK-KUL, gericht op de Leuvense studenten, vonden men in de activiteitenkalender niet terug. Ook voor de Vereniging van Vlaamse Studenten kwam dit probleem aan de orde. Als nationale organisatie met nog steeds overkoepelende prenties (naar de nationale overheid toe) is het voor VVS heel vervelend in Leuven niet uitgebouwd te zijn. Maar voor de FKK is dat natuurlijk geen criterium. VVS mag in Gent dan al de best uitgebouwde organisatie zijn (althoeft dat geen referentie is), als ze in Leuven niets doen hoeven ze hier niet erkend te worden. De VVS-vertegenwoordiger wees wel op o.a. een debat, te Leuven georganiseerd, maar dat kon toch niet iedereen overtuigen. Dat het VVS-dossier verdedigd moest worden door de (Gente) voorzitter van VVS-nationaal maakte op ons alvast geen grote indruk. Maar het is onwaarschijnlijk,

dat de dertien voorstemmers juist wisten met wie ze te doen hadden. TAK-KUL kreeg een negatief advies mee, vermits er van de negentien stemgerechtigden 9 tegenstemden en slechts 7 voor.

Voor Wereldwinkel en Wetswinkel lagen de bezwaren wat anders. Niemand twijfelde aan de degelijke werking van beide organisaties. Het bekendheidsreik verder dan het studentenmilieu. Maar hier neep het het schoentje. De FKK is bedoeld voor verenigingen die als voornaamste doelstelling de maatschappelijke bewustwording van de studenten nastreven. Het aktieterrain van Wereldwinkel en Wetswinkel gaat echter veel verder dan dat. Zij richten zich tot een totaal publiek in Leuven — zelfs Wetswinkel telt onder haar 'klanten' geen meerderheid van studenten. Beide organisaties haalden dan ook als belangrijkste argument in hun voordeel aan, dat hun werking wel grotere steunt op de actieve medewerking van studenten. Wereldwinkel wees er op dat 30 van de 35 medewerkers studenten zijn. Verder beschouwden sommige verenigingen de activiteiten van Wereldwinkel ook als 'kommercieel'. Zij wilden dat Wereldwinkel haar 'vormende' activiteiten zou losmaken van de winkelverkoop. Dat de concrete subsidiërende dit al opvangen, vonden zij geen voldoende tegenargument. Slechts dertien van de negentien verenigingen stemden voor. Dat was wel voldoende natuurlijk voor een gunstig advies.

Willekeurige beslissingen

Wij willen ons hier niet aansluiten bij het Pallieterke, voor wie de FKK alleen uiterst willekeurige beslissingen kan treffen, en waarin alleen rechts-links tegenstellingen de discussie beheersen. Dat dat niet het geval is, kwam ook deze keer naar voor uit een aantal unanieme erkenningen: de Vereniging voor de Verenigde Naties (VVN), de Socialistische Jonge Wacht (SJW), de Volksuniejongeren van de KUL (VUOJKUL), University Action werden zonder discussie aanvaard door iedereen. Voor de Radikale Kriminologen en de Werkgroep Derde Wereld stemde

alleen Charles Rens (Universitaire Gele Kruis) niet mee. De Radikale Kriminologen verweet hij dat ze geen respect hadden voor de monumenten in Leuven, en WDW dat ze niet voor hem hadden gestemd. "Ik denk aan de Sahel", zei hij ook nog.

Charel was inderdaad terug, na een paar dagen in de kliniek. Zijn dossier is een geval apart. Zes organisaties vonden dat hij helemaal niet aan de criteria voldoet. Maar met negen voorstemmers kan Charel als traditie blijven bestaan.

Voor de ASR is de FKK zoveel als een hete aardappel in de mond. Hoeveel of hoe weinig zij zich ook van de onderlinge affaires van de vrije verenigingen aantrekt, in ieder geval kan zij rekenen op de verzorgende kritieken van de buitenwereld, voor wie zij aansprakelijk is voor wat de FKK doet. Alleen de principiële discussie al over de vraag of men verenigingen die racisme propageren ook moet subsidiëren (hoevel dat in strijd is met de wet), betekent voor de ASR een lastige en in zeker opzicht compromitterende zaak. (De ASR moet natuurlijk niet alle principiële kwesties uit de weg gaan.) Moeilijk wordt het pas echt als de FKK losjes gaat omspringen met de routinecriteria. Want dan zou de ASR bijna elk onderdeel van het FKK-advies apart moeten gaan onderzoeken, en dat is een opdracht waarvoor zij nooit liefhebbers zal vinden. Je moet ook een beetje gek zijn, om een job te aksepteren waarvoor je hoe dan ook met alle zonden van Israël overladen zult worden. Hoe gek is de ASR? De bal ligt nu bij de Stuurgroep, maar het is bijna uitgesloten dat dit orgaan, dat slechts een coördinerende en geen politieke taak heeft, zijn vingers hieraan zal willen verbranden. Dat betekent dat de verantwoordelijkheid uiteindelijk gespreid zal worden over de vijf ASR-radn, met alle gegromd dat daarmee gepaard gaat, omdat het de eigen werking zo ophoudt. Maar nogmaals, moet men zware politieke hangijzers alleen toevertrouwen aan zij die expliciet om de macht vragen? Als alles gaat volgens plan, doet de Stuurgroep op vrijdag 3 februari uitspraak.

L.B.

De protesten tegen het wetsontwerp Gol over de immigranten konkreiseren zich zondag in een nationale manifestatie. Daartoe werd opgeroepen door de verschillende vakbonden en een groot aantal studentenorganisaties. Tussen de 3000 (bron: rijksrecht) en de 8000 stapten mee op in deze betoging. Vreemdelingen en Belgen solidair naast elkaar. Rekening houdend met het slechte weer, is dit een meer dan behoorlijke opkomst. De buitenlander op de foto laat zich het weer alleszins niet aan het hart komen. Ondertussen staat vast dat er in februari nog een aantal mensen op Brussel komen. Daarmee hoopt men het ontwerp Gol in de koelkast te kunnen houden.

De nieuwe huurwet

Gevolgen voor studentenkamers

Gol kan je niet verwijten dat hij in 1983 stilgezeten heeft. Zo heeft hij in alle haast een nieuwe huurwet door het parlement gejaagd. Ondanks de vele protesten van de huurdersbewegingen. Het is nu niet de bedoeling de nieuwe huurwet in geuren en kleuren uit te leggen. Dit gebeurde reeds voldoende in de media. Belangrijk is het wel die bepalingen aan te stippen die invloed hebben op het huren van studentenkamers (typekontract 10 maanden).

De wet bepaalt dat de huurprijsaanpassing (= aanpassing aan de index) slecht mag gebeuren na de verjaring (= 12 maanden) van de aanvangsdatum van het kontract. Aangezien kontracten voor huren van koten voor tien maanden gesloten worden, mag er dus tijdens die periode geen enkele huuraanpassing gebeuren. Zelfs al is dit bepaald in het kontract. Bv. Ik huur een kamer van 3000 fr. voor tien maanden vanaf 1 oktober 1983. Op 1 januari stuurt de kotbaas me een brief waarin hij zegt dat de huurprijs aangepast zal worden aan de index: 3000 fr. + 7,26%. Dan schrijf ik een briefje naar de kotbaas, waarin ik hem er vriendelijk aan herinner dat deze huurprijsaanpassing uit den boze is, en ik blijf ondertussen 3000 fr. per maand betalen.

Volgens de nieuwe huurwet is de kotbaas totaal vrij de huurprijs te bepalen van de studentenkamers. Niet alleen wanneer een nieuwe huurder in de woning komt, maar ook wanneer hij zijn kontract hernieuwt. Vroeger was dit niet zo. Toen mocht de kotbaas de huurprijs maar met 6% opslaan voor studenten die meer dan een jaar op hetzelfde kot verbleven.

Ook de woonzekerheid wordt radicaal afgeschaft. De kotbaas krijgt het recht om op het einde van een kontract de student-huurder buiten te zetten, zonder daarvoor een reden te moeten opgeven. De kotbazen kunnen van deze mogelijkheid gebruik maken om de student voor de keuze te stellen: meer huur betalen, of... een ander kot zoeken. Bovendien kunnen de kotbazen de onroerende voorheffing, die in wezen toch een belasting is op de eigendom doen betalen door de student-huurder. Geen enkele maatregel dwingt de kotbazen hun woningen in goede staat te verhuuren en te onderhouden. De verhuurders krijgen nu dus de handen vrij en één ding staat zo goed als vast: ze zullen de hun geboden vrijheid gebruiken om de huurprijzen de hoogte in te jagen.

Wettelijke huurverlenging

De student die zijn *domicilie* overgebracht heeft naar zijn kotadres (wat maar een zeer klein deel van de studenten doen) en wiens kontract eindigt in de loop van 1984, kan voor één jaar zijn kontract wettelijk verlengen. Zonder een nieuw kontract te sluiten moet de kotbaas hem nog voor één jaar gedogen. Om geen enkele reden kan hij buiten gesmeten worden gedurende die periode. De student zelf kan nog altijd gelijk wanneer weggaan, mits hij de nodige opzegtermijnen respecteert. De huurprijs voor dit bijkomend jaar mag niet meer bedragen dan de vorige huurprijs + index.

Bv. Luc heeft thuis ruzie en brengt zijn *domicilie* naar Leuven. Hij huurt een kamer van oktober 1983 tot juli 1984. Juli '84 weigert de kotbaas hem nog langer een kamer te verhuuren. Geen nood; de wet zegt dat de kotbaas Luc moet laten blijven tot juli '85, zonder daarvoor een kontract te sluiten.

Een zeer kleine troost: de procedure om de kotbaas voor de rechtbank te dagen, is sterk vereenvoudigd en goedkoper geworden. Iedere vordering tegen de kotbaas kan ingeleid worden bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het vrederechter. Een verzoekschrift is een simpele aangelegende brief waarin je verplicht, in twee exemplaren, volgende gegevens

moet vermelden:

1. dag, maand en jaar;
2. naam, voornaam, beroep en woonplaats van de verzoeker;
3. naam, voornaam en woonplaats of bij gebrek aan een woonplaats, de verblijfplaats van de kotbaas tegen wie de vordering is ingesteld;
4. onderwerp en korte samenvatting van de redenen van de vordering;
5. handtekening van de verzoeker of van zijn advocaat.

Een getuigschrift van de woonplaats

van de kotbaas wordt bij het verzoekschrift gevoegd. Dit getuigschrift mag niet vroeger gedateerd zijn dan vijftien dagen voor het verzoekschrift. Het getuigschrift wordt op eenvoudige aanvraag afgegeven door het gemeentebestuur.

De partijen worden door de griffier per gerechtsbrief opgeroepen om binnen vijftien dagen na de inschrijving van het verzoekschrift ter zitting te verschijnen op de dag die de rechter

bepaalt.

Voor de vrederechter heb je eigenlijk geen advocaat nodig. Deze goedkope procedure is zeer belangrijk. De nieuwe huurwet bepaalt immers dat hetgeen de huurder tevel heeft betaald op basis van wet of kontract, op zijn verzoek moet terugbetaald worden. Dit verzoek dient aan de verhuurder te worden verzonden bij ter post aangelegende brief. De teruggave kan geëist worden voor de bedragen die betaald werden tijdens de vijf jaar die

aan het verzoek voorafgaan. Indien de kotbaas niet reageert op die brief, kan je hem dus op een zeer goedkope manier voor de vrederechter dagen.

Bv. Piet huurt een kot in '81-'82 voor 3000 fr.; in '82-'83 bleef Piet op hetzelfde kot, de kotbaas slaat de prijs op tot 4000 fr., wat in strijd was met de wet, want in die periode mocht de kotbaas maar met 6% opslaan, d.i. 180 fr. Piet heeft toen niet gereageerd, want hij bleef graag op hetzelfde kot. Dit is niet zo erg, want Piet heeft dus vijf jaar tijd om het tevel betaalde terug te vorderen van de kotbaas (820 fr. x 10 maanden geeft 8200 fr., wat toch een mooi bedrag is om het een paar jaar later van de kotbaas terug te eisen op een goedkope manier).

Eisen voor een nieuwe wet

Voor studentenkamers is deze huurwet zeer ongunstig. Daarom vroegen

wet zeer ongunstig. Daarom vragen we een nieuwe wet, die het volgende moet bepalen:

1. het verbod van elke discriminatie tussen huurders omwille van ras of nationaliteit, omwille van godsdienstige of filosofische overtuiging;
2. woonzekerheid voor de huurder. Dat vereist dat alle huurkontracten van onbepaalde duur zijn, zodat de student-huurder zolang kan blijven wonen als hij dat zelf wenst;
3. betaalbare huurprijzen. Dat veronderstelt een strenge huurprijsbepaling, in afwachting dat er voor elke woning een objectieve huurprijs wordt vastgesteld. Als een nieuwe student een kamer betreft, moet de huurprijs dezelfde blijven;
4. woningen in goede staat. De kotbaas moet verplicht worden de studentenkamers in goede staat af te leveren en tijdens de huur de nodige herstellingen te zijn laste uit te voeren.

D.J.

Het huren van een kot zou heel wat prijziger kunnen worden met de nieuwe huurwet; de risico's worden ook groter...

Filosofie en politiek onder de gordel

Jan Decler, "Obscene Fabels"

Wet je wat de grootste obsceniteit van deze tijd is? Dat men nog praat over kernbepanning en atoombom. Het geëtt van politici (...) Je kunt er niet genoeg tegen in gaan. Ik doe dat aan de hand van oude volksverhalen herschreven door mijn vriend, de Italiaanse schrijver Dario Fo.

Met dat citaat van Jan Decler kent u meteen het hoe, wat en waarom van zijn jongste productie. Zijn vorige solo-programma "De tijger en andere verhalen", ook al van zijn vriend FO, werd meer dan goed bevonden, en hij blijft in dezelfde richting verder te spuiten: succes in Brussel, Apeldoorn, Amsterdam, Gent, Leeuwarden, Neerpelt en wellicht binnenkort ook te Leuven.

Wat mag u verwachten? Jan Decler vertelt drie vrij uiteenlopende verhalen die men met behulp van ons conventioneel leksikon inderdaad obscene, skatologisch en erotisch kan noemen, en wel in die volgorde. Het eerste verhaal gaat over een satirisch dichter uit het Oude Griekenland die in een ezel verandert, nadat hij getwijfeld had aan de manier waarop zijn collega's de erotische eskapades van de goden bezingen. Zijn metamorfose opent verrassende perspectieven.

Het tweede verhaal beschrijft de woede van de Bolognese burgers, wanneer zij, na het sneuvelen van 8000 stadsgenoten, de citadel van de pauselijke nuntius en enkele hoge legerpieten bestoken met hun uitwerpselen, bij gebrek aan meer conventionele wapens.

Het laatste verhaal, "De poezemuis", handelt over de belevenissen van een rijke, naïeve plattelandjongen tijdens

zijn huwelijksnacht, waarin hij zich verheugt op de "poezemuis" van zijn eega. Laatsgenoemde vertelt hem dat ze dat ding per abuis vergat in de ouderlijke woning. Nog steeds vol moed besluit de onnozele hals het begerde te gaan halen. Schoonma bezorgt hem een mandje met het gevraagde maar onderweg kan hij zijn nieuwsgierigheid niet bedwingen en tast in de mand. De inhoud, een gewoon muisje, ontsnapt...

De grondteksten stammen uit de middeleeuwen, toen de zogenaamde fabliaux bijzonder in trek waren bij het volk, maar ook bij de adel die zich af en toe wel in iets anders dan de bijbel wou vermeien. Beroemde voorbeelden zijn de gewaagde verhalen uit Chaucers Canterbury Tales, Boccaccio's Decamerone of Rabelais' Gargantua et Pantagruel. Die hoeft u echter niet

gelezen te hebben om te kunnen genieten van 'obscene fabels'. Een belangrijke component die bewerk Dario Fo overigens toevoegde aan de verhalen is dat hij ze in een duidelijke politieke context wilde plaatsen. Adel en klerus, de machthebbers in het algemeen, komen er inderdaad niet mooi uit. De middeleeuwen waren een tijd van machtsmisbruik, religieuze en economische onderdrukking en volgens Fo is er op dat gebied nog niet gek veel veranderd in onze dagen. Voorts luidt de these dat sex en ontlasting door de top van de hiërarchie tactisch in de taboe-marge werden en worden gehouden om aldus echt perverse toestanden als godsdienstige indoktrinatie en uitbuiting te verdezellen.

Een reactie: de bewerking van Fo en de vertelling van Decler. 'Vertelling' is een mager woord; Decler gebruikt

kop en tenen en alles daartussenin. Teatertechneisch blijft hij dus in het spoor van 'De Tijger' maar zijn zo mogelijk nog grotere verve en het intrigerende onderwerp verhinderen elk vermoeden van herhaling. De radheid en authenticiteit van zijn Brabant en de inhoud van de verhalen zelf, maken van 'Obscene Fabels' een ontwapende, bevrijdende en bruisende voorstelling. En euh...obsceen? Misschien, maar "Vergeken met de grote obsceniteit van de kernbepanning, zijn mijn verhalen maar schunnige kakjes" aldus Decler.

M.G.

Jan Decler met 'Obscene Fabels' 25, 26 januari en 3, 4 februari in de Grote Aula van het Maria-Theresia College te Leuven.

ORGANISATIE: GERMANIA
aanvang: 20.30 uur.

Extra editie: het beste uit twee kringbladen

Na het bijbelsdikke Itektijdschrift van vorige keer slaakt Vanzwam deze week een reutelende zucht van verlichting als het vederlichte Palfijn op zijn pijnbank ligt, met een afmeting van nauwelijks 20 bladzijden. Met Palfijn zijn we bij Medica beland, en alreeds is het blad aan zijn 42ste jaargang toe. In de inleiding van het eerste nummer schrijft Jan Palfijn dat het tijdschrift het "strijdschip van Medica" is, dat zijn adjectieven "kritisch", "progressief" en "inspirerend" moet trouw blijven.

In dit kringtijdschrift is nauwelijks kringnieuws te vinden, afgezien van een aantal korte citaten die werden opgetekend uit de mond van profen. Een zekere Prof. De Looz moet zo o.m. gezegd hebben dat "hij meer geleerd heeft van de mensen die hij heeft zien sterven dan van die, die bleven leven." Volgens Prof. Verdecken is een koltus interruptus te vergelijken met een trein die men neemt naar Brussel, waarbij men afstapt in Schaarbeek. Een uitspraak die terecht helemaal bovenaan geplaatst is, is deze van Prof. Casteels. "Wie studenten al te democratisch behandelt, verafschuwt ze."

In het eerste nummer staan een drietal artikels afgedrukt. Het eerste stelt een aantal vragen bij de behandeling van stoma-patiënten. Bij deze patiënten werd op de buikwand een nieuwe uitgang aangelegd, voor bv. urine. Het afgescheiden wocht wordt aan de buitenkant van de buik opgevangen door een plastiek zakje. "Het is meermaals gebeurd dat iemand na een operatie wakker werd en tot zijn ontsteltenis een zakje op zijn buik bevestigd vond." Weinig informatie vóór een operatie, weinig informatie over hoe men zich verder moet

verzorgen, blijken het 'aanvaardingsproces' bij deze zieken sterk te bemoeilijken. De zelfhulpgroepen die stoma-patiënten hebben opgericht om collectief, elkaar ondersteunend, een weg te zoeken doorheen deze euvels, kunnen op zeer weinig belangstelling rekenen vanwege de artsen. "Voelen de artsen het bestaan van dergelijke zelfhulpgroepen aan als onvoldaanheid en vorm van protest vanwege de patiënten?", zo stelt Kris Van Haecht.

Verhuis

Een tweede artikel handelt over de verhuis van alle diensten van het St. Rafaël-ziekenhuis, aan de Capucijnenvoer, naar de pas gebouwde Gasthuisberg. In een gesprek met de directeur-geneesheer van het Akademisch Ziekenhuis St. Rafaël, dr. Peers, worden heel wat aspecten m.b.t. deze verhuis aangesneden. M.b.t. de continuïteit van de zorgen voor de patiënten hoopt dr. Peers dat "als we spoedgevallen verhuizen, er op dat ogenblik op de autostrade geen disastert met 20 slachtoffers gebeurt." Andere onderwerpen die aan bod komen zijn o.m. de problemen inzake auditoria voor de studenten — alhoewel het voor een buitenstaander helemaal niet duidelijk wordt over welke problemen het nu gaat; de functies van de ziekenhuizen voor de regio Leuven en de gespecialiseerde behandelingen voor het ganse land; de eventuele overcapaciteit die zal ontstaan. De laatste vraag heeft betrekking op 'de Gasthuisberg als prestigeproject'. Opnieuw komen we echter niet te weten, met welke argumenten de interviewers die vraag stellen. Dr. Peers zegt dat alle kosten zo laag mogelijk gehouden zijn, en alles zo functioneel mogelijk gebouwd werd.

Groepspraktijk

Het derde artikel weegt de groepspraktijk af, versus de solopraktijk voor huisartsen. Volgende invalshoeken werden voor deze discussie

voorzien: financieel, familiaal, praktijkuitvoering, imago, het 'team-aspekt', geïntegreerde eerstelijns-geneeskunde (de Palfijn-zetduivel zorgt hier voor "geïntegreerde eerstelijns-geneeskunde"), sociaal-politiek engagement. Vanuit de patiënt lijkt alles in het voordeel van een groepspraktijk te spreken. In de praktijk is er meer kans op "informatie-uitwisseling en combinatie van verschillende deskundigen", die een betere waarborg bieden om juiste beslissingen te nemen.

Er is kwaliteitscontrole in het team, doorlopende bijscholing, en het gemakkelijker aankopen van speciale technische apparatuur... De kansen op multidisciplinaire contacten, binnen de eerste lijn (bv. met welzijnswerkers uit de buurt), "dus interventie op problemen van patiënten en geïntegreerde zorgen" liggen hoger bij groepspraktijk. Als groep huisartsen heeft men mogelijkheid zich wat (veel) eisender op te stellen tegenover de tweede en de derde lijn, nl. de specialisten.

Een groepspraktijk leent zich gemakkelijker voor de oprichting van een patiëntenraad of een zelfhulpgroep. Ook het sociaal-politiek engagement lijkt makkelijker te combineren met groepspraktijk. De meeste groepspraktijken hebben volgens de schrijvers volgende kenmerken: ze bestaan uit een multidisciplinair team (huisarts, kinesist(e), verpleegkundige, tandarts, sociaal werker e.d.), dat meestal in één gebouw is gevestigd; ze werken grotereels wijkgericht en hebben vaak een gemeenschappelijk institutioneel karakter (VZW, Stichting).

Bacchus

Met dit beknopte tijdschriftje is de kous nog niet af. Klio heet immers de andere fakulteitskring voor deze week en het kringblad werd 'Bacchus' gedoopt. We bevinden ons in het milieu der studenten Klassieke Filologie, al kan het zijn dat ik in de naam van de studierichting een keer 'lo' teveel getikt heb. Anderen lijken ook last te hebben met spelling en schrijfwijze: reeds in het eerste 'woordje' dat de praeses richt tot zijn discipelen, dient hij fors uit te halen tegen diegene, die recent een brief schreef, geaddresserd aan de kring 'Kilo' i.p.v. 'Klio'.

De praeses maakt van de gelegenheid gebruik om er zijn kring op te wijzen dat Klio niet staat voor 'Klassieke Idiotie en Oubolligheid', maar dat het etymologisch afkomstig is van de naam van de muze in de geschiedschrijving. De praeses is in zijn voorwoord overigens gul met prijzen. Een prijs wordt uitgelooft aan de schacht die de etymologische (daar gaan we weer en we zijn nog maar twaalf regels ver...) betekenis weet te vertellen van het woord por (voor welke afkorting stond Klio weer?). Een andere prijs, een elee met name, wordt uitgelooft aan diegene die zich als 300ste lid maakt van de kring. In het volgende artikel 'Mijn persoonlijke lo(u)broek' lezen we dat Stef nog steeds met Chris vrijt. Dat weten de Veto-lezers dan ook weer.

De Klioten, zo heet het substantief, met name de 296 die zich reeds een lidkaart hebben aangeschaft, zijn uitermate sportief. Niet minder dan drie bijdragen handelen over sportmanifestaties, met hierin de unieke aandacht van de schrijver voor de prestaties van de Klioten. Heroïsche tafelen in een vierentwintig uur op de

fiets in Louvain-la-Neuve op 26 oktober.

Wij citeren: "De temperatuur daalt. Het alcoholgehalte van de toeschouwers niet. Op het parkoers vóór ons hoofdkwartier wordt een verdwaalde karnavalvierder in de prak gereden. Het licht van de fiets is stuk. 'Ludiek' rollende (?) krakende toestellen worden door toeschouwers de helling opgeduwd." Enz. In de kwistaxrace legt de ploeg bestaande uit Germania, Klio, Eeos en Historia 688 ronden af en verlegt daarmee haar 'titel' van vorig jaar. Dan is er nog de maraton Antwerpen-Leuven waar ook enkele Klioten zich in de belangstelling liepen van het kringblad.

Wordt vervolgd...

Veel poëtische excessen in dit blad. Ondergetekende wenst wegens plots opkomende urineproblemen geen oordeel te vormen over zielerorserelen als:

"Dat onzer lippen bloed als rozen geurt bedwelmd is dat we er niet van gewagen, ons oog elkaar doorluchtige vormen keurt: betoverend, dit woordeloos behagen."

Er is een waarachtige hartsrubriek opgenomen in dit blad, en merkwaardig genoeg gaat het steeds om lezersres (of zijn het lezers?) die hun problemen kenbaar maken m.b.t. hun 'brandende liefde' voor de praeses. Wij haasten ons terug naar het voorwoord van de praeses om te checken waar

Klio voor stond. Er is verder een lezersbrief van iemand die het een goedkoop ekskuus vindt vanwege de kring, om het voorstel van de ASR om op te roepen voor de 23-oktoberbetoging, naast zich neer te leggen, met het argument dat men een 'pluralistische kring' wil zijn. De schrijver vraagt zich verder af wat er terechtgekomen is van de belofte van de kring om tenminste informatie te verstrekken rond de te gebeuren akties terzake. "Deze belofte is reeds duidelijk vergeeten, want op 21 oktober werd in Kringraad een voorstel van aktiekomitee Rakettenvergif besproken, dat op 8 november opriep tot een algemene staking (alternatieve lessen, debat); dat kwam niemand ter ore, noch via verantwoordelijken, noch via praesidium. Nu vraag ik me af of praesidiumleden zelf voldoende op de hoogte zijn van dit probleem om zonder ruggespraak te beslissen.", aldus de schrijver.

In een ander artikel (lezersbrief?) schrijft Filip Huyzenruyt over zijn frustratie geconfronteerd te worden met een prof m.b.t. een tekstanalyse van een Grieks of Latijns brouwsel. Hij hekkelt het vernederend aspekt ervan, dat uitgaat van het arrogant gedrag van de prof in kwestie, en legt hierbij de link naar het feit dat er "iets mankeert op studiegebied", in de klassieke studies. De tijd moet voorbij zijn dat in onderwijskommissies van Klio, profen zoals Prof. Mooren, kunnen stellen: "Daar kan hier niet over gesproken worden". 'Wordt vervolgd' staat onderaan deze losse bedenkingen.

In een ander artikel wordt het storend aspekt van Amerikaanse toeristen in het oude Griekenland toegelicht, en nog even verder lezen we een toelichting van 'Marsel' over de 'kringloop'.

Drie adviezen sluiten het artikel af: breng je oud papier naar de 'selectieve ophaling' in de stad; koop enkel kringlooppapier en smijt je flessen in de oranje glasbakken. Ook wij zouden willen eindigen met een Latijnse spreuk, die hier te pas en te onpas de argumenten sieren, maar het is allemaal te ingewikkeld voor Vanzwam.

Vanzwam

Verzorgde tekeningen uit het laatste Bacchus-nummer van Klio.

REISVRAGEN ? 1 ADRES

JUST

GO TOU OWA WY

LEOPOLDSTRAAT 26

3000 LEUVEN

PROMOTIE !!!

BKI-STUDIO 4 PERS. LE CORBIER 024081 TWEEK

ADVERTENTIE

Chinese kunst in Letteren & Wijsbegeerte

Geen beeldenstorm; artistiek meesterschap

Een eigenaardig mengsel van traditionele Chinese schilderkunst en schrome avant-garde pogingen; van strikt figuratieve voorstellingen en impressionistische, soms zelfs expressionistische akcenten; van gedempte meditatieve kleuren en levendig koloriet. Een ding hebben ze alle met elkaar gemeen: de moderne Chinese schilder blijft de traditionele route van de Southern School en de Ywan heremiet-schilders volgen, waagt zich wel eens aan een Cobra-slippertje of durft wel eens een bocht à la Monet nemen, maar echte waaghalzen als een Karel Appel of een Mondrian zijn er zeker niet bij. Heeft dat iets te maken met de aard van de Chinees, met z'n filosofie of religie? Een woordje bij de tentoonstelling over Chinese schilderkunst in Letteren en Wijsbegeerte.

Een uitschieter op deze tentoonstelling is ongetwijfeld *The eternal spring on Taiwan*, een doek van 66 m lang en 2 m hoog. In 1981 vroeg het Nationaal Museum van geschiedenis aan een groep Chinese schilders van de traditionele stempel een portret te maken van het Taiwanese eiland 'Formosa' met zijn tegenstelling van natuur-schoon en wetenschappelijk-industriële vooruitgang. Elke building, elke brug moest een toonbeeld zijn van de kracht en het welzijn van het eiland; in elke boom moest het wonder van de natuur geopenbaard worden, elk figuurtje moest geluk en veldvriendheid uitstralen en de eindeloze horizon moest "de eeuwige lente in Taiwan" suggereren.

Het was de kunstenaar Chang Dai-chien, die de eerste penseelstreken zette aan wat het grootste werk uit de Chinese geschiedenis zou worden. Door vier schilders werd het ontwerp gemaakt dat een zestal anderen tot uitvoer brachten. Maar behalve zijn volumineuze oppervlakte is het niet werkelijk iets nieuws onder de Chinese zon. Toegegeven, technisch is het een meesterwerk dat gerust aan de Chinese klassiekers kan tippen. Doch de met perfectie toegepaste traditionele stijl is er niet in geslaagd ook haar traditionele geest en bezieling op de toeschouwer over te brengen.

Het konfektie-assortiment van gebouwen gaapt koud uit de diepte en steekt schril af tegen de eindeloze bergen en vlakten.

Je kunt je niet van de indruk ontdoen dat er iets niet klopt aan dit schilderij. Dat ligt vast niet aan de inconsistentie van het perspectief: nu eens vogel-, dan weer wandelperspektief. De steden lijken wel anachronismen in een schilderij dat zo uit de romantiek kon weggevoerd zijn. Een adequate stijl voor de producten van de geïndustrialiseerde maatschappij heeft de Chinese kunst blijkbaar niet. Vorm is inhoud een eeuw achtergebleven. De wetenschap heeft de kunst

ver achter zich gelaten.

Yin-yang

Een analoog verschijnsel doet zich voor in de landbouw: hoewel de andbouw sterk geïntensifieerd wordt, weigert de Chinees gebruik te maken van het eksakt wetenschappelijk en technisch denken. Zo krijg je het op het doek voorgestelde fenomeen dat de wetenschap torenhoge buildings voortbrengt maar het hooi nog steeds op een primitieve, hopeloos verouderde manier binnengehaald wordt.

Eén en ander heeft te maken met de Chinese filosofie van het taoïsme. Deze eenheidsvisie van de Chinese cultuur verklaart misschien ook de wonderlijke homogeniteit van het schilderij dat toch uit tien verschillende schilderhanden voortgesproten is. Zoets zou bij ons ondenkbaar zijn — daarvoor zijn onze kunstenaars te individualistisch.

Het taoïsme vertrekt van de dynamische relatie van onze natuur met de 'grote' natuur of de kosmos. Het middel dat ook de moderne mens nog steeds ter beschikking staat om een harmonie met die natuurrelatie te bekomen is de natuurbeleving: het openstaan voor de inherente dynamische orde van de kosmos, van de onpeilbare diepte van haar structuren.

Dit dynamisch ordeningsbeginsel is het tao, letterlijk 'de weg' die de dingen van de natuur doorlopen. Tao is dus geen transcendent god, ook geen bestaand fenomeen maar het eeuwige ritme, de onveranderlijke natuurwetten waaraan alle fenomenen onderworpen zijn. Naast het ordeningsbeginsel is het tao echter ook de schepper van het leven, meer bepaald van de levenskracht. Of zoals Lao-Tse het in zijn boek definieert: "Het tao is het niet bestaande dat het bestaande (bv. de aarde) voortbrengt, dat op zijn beurt de 10.000 dingen (bv. de verschillende soorten planten) voortbrengt."

Voor de Chinezen drukt de yin/yang-relatie de innerlijke structuur van het Tao uit; Yang, de mannelijke pool, heeft, afhankelijk van de fenomenen waarop het slaat de kenmerken: dag, bloeitijd, lente, zomer, een actievere periode, transcendent en bewust. Yin, de vrouwelijke pool, staat voor nacht, sterftijd of latent leven, herfst of winter, passieve periode, immanent en onbewust.

Beide polen krijgen om beurt de overhand in een eeuwig draaiende cirkel en houden elkaar in evenwicht. De dingen van de natuur draaien in eeuwige wederkeer rond de as van het tao.

De taoïsten vinden Yin belangrijker dan Yang, wat betekent dat zij de natuur boven de cultuur stellen, het lichamelijke-immanente boven het geestelijk-transcendente.

Mysterieuze sluier

De taoïsten geloven in het geluk op aarde, in het herwinnen van het paradijs door een natuurlijk, authentiek en eenvoudig leven en het zich ver houden van alle abstracte denken, cultuur en wetenschappen. In de eerste plaats al omdat het tao niet rationeel kan doorgedrongen worden. Alleen in de

Moderne kunst in China: "twee vogels op een tak"

beleving wordt een tijp van de mysterieuze sluier gelicht, namelijk door natuurlijk te leven of meditatie in de natuur te verzonken. De taoïst weet dat deze belevingen onuitsprekelijk zijn en daarom zwijgt hij. Konkreet betekent dit dat de taoïst zich bevrijdt van zijn lichaam en zijn denkvormen om in de legste die ontstaat één te worden met het tao, of de yoga praxis: "zitten en vergeten".

Tweedens omdat een wetenschap wordt opgebouwd door het objectiveren van de wereld, waarbij men zichzelf moet uitschakelen. Maar de wereld bestaat alleen maar in de mens en kan nooit geobjectiveerd worden. Trouwens... sleutelen aan de natuur door middel van techniek, wetenschap of cultuur ontredt alleen maar het hele tao en zal uiteindelijk de aarde vernietigen. Ook elk individu dat niet meeleeft in het natuurlijke ritme van de dagen en de seizoenen komt vroegtijdig aan z'n eind.

Taoïsme in de schilderkunst

Strikt genomen zou dan ook schilder-kunst verwerpelijk zijn en zeker een door het verstand geabstraheerde avant garde-stijl. Het eerste probleem werd opgevangen, het tweede niet.

De schilder plaatst zijn ezel niet in de natuur, maar wandelt, kijkt, proeft

het wonder en laat zich doordringen van het tao. Als de inspiratie komt, brengt hij het geestelijke op papier: de doorvoelde expressie van het tao. Het onuitsprekelijke ervan wordt in nevelslierten gesuggereerd: de mysterieuze nevel die het hele bestaan omgeeft.

De grote kontradictie van dit schilderij ligt voor de hand: door de opdracht ook de technische en industriële vooruitgang van het eiland te schilderen, raakt de kunstenaar hopeloos met z'n taoïstische filosofie in de knoop. Een knoop die zelfs een westerling aanvoelt.

Artistiek meesterlijk

De losse werkjes op de tentoonstelling benaderen meer de taoïstische levensvisie. Op de *Dronken poët* na, hebben ze alle hun onderwerp aan de natuur ontleend, zowel in z'n makro-als in z'n mikro-aspekten. Enerzijds de landschap in traditionele stijl met het 'zoek het detail'-knipoogje naar de kijker. Anderzijds de afzonderlijke objecten uit de natuur als vogels, vissen, paarden,...

Men is ervan overtuigd dat het tao even goed aanwezig is in de grootsheid van het landschap als in de eenvoud van het grasprattje. "Het grote wonder van de natuur vertaalt zich in eenvoudige termen: al wat groot is, kan zich permitteren er minderwaar-

dig uit te zien."

Dit onpeilbare mysterie van het tao wordt hier in de lege vlakken gesuggereerd: een vis zweemt in het niets, een tak zweeft in het ijle en paarden hollen elkaar op een lege achtergrond achterna. Het zijn precies die eenvoudige werkjes die het beste van de tentoonstelling uitmaken. Het zijn ook die onderwerpen waarin de Chinese schilder een individueel aksent durft te leggen. Hij permitteert zich de zwarte contouren te doorbreken en de kleuren in mekaar te laten vloeien. Daarvan is Kao I-Hungs visje ongetwijfeld de beste prestatie.

Eenden en paarden worden gereduceerd tot enkele vluchtige maar sterk doorvoelde lijnen. Artistiek meesterlijk, als je weet dat er geen voorbereidende schets aan vooraf ging, er niet korrigerend overschilderd werd en geen nuances werden bijgepast. Alles is eenmalig en direct op papier gezet.

Opvallend is verder het felle koloriet van Su Feng-nans bloemenschilderijen *Blauwe regen* en *Lelie 'Belle de jour'*, die nochtans eerder nep-kitcherig aandoen.

Lo Chen-hsien helt met z'n *Vissen onder bananenboom* naar het impressionistische over en een expressionistische 'afwijking' vertoont Li Chi-mao in de *Dronken poët*. In *Cowboy* grijpt hij echter toch weer terug naar de zwarte omtreklijnen. Het aanwenden van verschillende stijlen binnen één schilderij toont aan hoe moeilijk de Chinese schilder zich van een eeuwenlange traditie kan losmaken. De beste poging is het schilderij *Twee vogels op tak*: het figuratieve van de zwarte vogels contrasteert er met de Cobra-achtige wirwar van bladeren.

Aan een radicale vernieuwing als onze abstracte kunst, ons surrealisme dadaïsme of onze pop-art zijn ze nog lang niet toe. De vraag is natuurlijk: hoefdt dat wel?

De tentoonstelling loopt tot 3 februari in de pauzekamer van W & L, Blijde Inkomststraat 21.

Els De Temmerman

	Restaurant Alma II en III	Snack Alma I Gasthuisberg, Pauscoll. Meisjescentrum	Snack Alma II Alternatief	Sedes
ma 80/1	kervelroomsoep biefstuk erwtjes in boter aardappelen fruit	kervelroomsoep hamburger gestoofd witloof aardappelen fruit	filippijnse rijst	soep van de dag rundsgebrad- fijne erwtjes aardappelen yoghurt
di 31/1	tyoolse soep lever andijvie in room zilvervliesrijst fruit	tyoolse soep kalfsbrood spruiten zilvervliesrijst yoghurt	makaroni met ratetoe	soep van de dag av.: varkenslapje princesbonen uit de provence rijst yoghurt
wo 1/2	paysannesoepp visfilet witte bonen in tomatensaus aardappelen fruit	paysannesoepp gourmetsteak rode kool aardappelen yoghurt	moussaka	soep van de dag kalfsbrood rode kool aardappelen fruit
do 2/2	andalousesoep braadworst witloof-sla zilvervliesrijst yoghurt	andalousesoep rosbief schorseneren in room zilvervliesrijst fruit	kikkererwten op z'n catalaans	soep van de dag bitok spruitjes aardappelen fruit
vr 3/2	braziliaanse soep gepaneerd sneetje printanière aardappelen yoghurt	braziliaanse soep kabeljauwrolletjes ravigottesaus aardappelen yoghurt & fruit	soyakoek met gierst	soep van de dag kabeljauw florentine rijst fruit

De door de werkgroep voeding aanbevolen Alma-menu's kunnen, om technische redenen, niet altijd door de gerants gevolgd worden.

Julie eten drie maal per dag: zeg dan niet dat voeding je niet interesseert.
Info: Leo Van der Aa, E. Van Evenstraat 2c, 2de verdiep. Tel. 016/229911.

Voor openingstijden van do 2/2: zie desbetreffende restaurants

POSTERS — GADGETS

Filmaffiches (o.a. American Gigolo, Psycho 2)

POSTERS
WENSKAARTEN
POSTKAARTEN
GESCHENKEN
voor alle omstandigheden

Naamsestraat 53

Leuven

(ADVERTENTIE)

